Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

OM FORBUDETS GENNEMFØRELSE OG VIRKNINGER

I

NORDAMERIKAS FORENEDE STATER

BERETNING

FRA EN REJSE I EFTERAARET 1923

AFGIVEN TIL

»DEN PERSONLIGE FRIHEDS VÆRN«S ALKOHOLKOMMISSION

AF

LANDSDOMMER *AXEL RASMUSSEN*
OG PROFESSOR, DR. PHIL. *FR. WEIS*

KØBENHAVN
LEVIN & MUNKSGAARDS FORLAG
MCMXXIV

OM FORBUDETS GENNEMFØRELSE OG VIRKNINGER

I

NORDAMERIKAS FORENEDE STATER

BERETNING

FRA EN REJSE I EFTERAARET 1923

AFGIVEN TIL

»DEN PERSONLIGE FRIHEDS VÆRN«S ALKOHOLKOMMISSION

AF

LANDSDOMMER *AXEL RASMUSSEN*
OG PROFESSOR, DR. PHIL. *FR. WEIS*

KØBENHAVN
LEVIN & MUNKSGAARDS FORLAG
MCMXXIV

I

Vor Rejses Formaal

og vor Rute gennem Staterne

Det kan ikke nægtes, at man *mærker Forbudet*, naar man fra et frit Land som Danmark gaar fra Borde i New York, eller hvor man ellers færdes i Nordamerikas forenede Stater. Og tænkte man sig, at man under en Rejse omkring i disse kun erfarede, hvad man saa af Livet paa bedre Hoteller og Restauranter eller i Jernbanetog og paa Gader og Stræder, mens man intet forstod af, hvad der staar i Aviser og Bøger, eller hvad Amerikanerne indbyrdes taler om, kunde man let blive hildet i den Illusion, at Forbudet blev gennemført til Punkt og Prikke, og at det kun var til Velsignelse for Landet.

Havde det virkelig afskaffet al illegitim Omsætning med og dermed ogsaa alt Misbrug af Alkohol, vilde vist ethvert socialt interesseret Menneske, selv om man ikke just finder den maadeholdne Nydelse af Alkohol forkastelig, dog indrømme, at her var naaet et Resultat, som man maatte respektere. Og selv om man ikke var naaet saa vidt, men man kunde notere et gennemgribende Fremskridt i Ædruelighed uden andre alvorlige sociale Ulemper, vilde flere ellers udprægede Forkæmpere for personlig Frihed sikkert ogsaa tage Spørgsmaalet om et Forbuds Indførelse op til alvorlig Drøftelse, hvor andre Midler til at fremme Ædrueligheden havde svigtet, og man derved kunde fjerne et saa alvorligt Samfundsonde, som en udbredt Drukkenskab er, og som den efter alt at dømme specielt har været i Amerika.

Et nærmere Bekendtskab med Forholdene og Livet udenfor de store Hoteller, bedre Restauranter og Hovedrejseruterne eller selv et blot flygtigt Studium af de virkelige Tilstande i Forbudslandet Amerikas forenede Stater, som det kan erhverves under en 2 Maaneders Rejse omkring i dette store Land, vil dog imidlertid hurtigt give en helt anden Opfattelse.

I de følgende Linjer vil vi da søge at give en saa objektiv Skildring som muligt af, hvad vi saa og lærte (tildels ogsaa af hjembragt Materiale) under en saadan Rejse i September og Oktober 1923, da vi berejste Staterne med ogsaa andre Formaal for Øje, men efter Opfordring fra Foreningen »Den personlige Fri-

heds Værn«s *Alkoholkommission*[1]) tog specielt Sigte paa at studere Forbudet paa de Steder og i de Kredse, hvortil vor Rejses andre Formaal førte os.

Landsdommer Axel Rasmussen havde saaledes sat sig til Opgave at faa noget Indblik i amerikansk Retsvæsen, specielt Nævningeretter og Børnedomstole samt Fængselsforhold i de forskellige Stater, og Professor Fr. Weis havde til Formaal at besøge Universiteter og andre videnskabelige Instituter for at gøre sig bekendt med Indretningen af deres botaniske og bakteriologiske Laboratorier og dertil at studere Staternes Skove og Skovbrug.

Vor Rejseplan blev da lagt bl. a. med disse sidste Formaal for Øje. Efter at vi i Washington havde skaffet de fornødne Introduktioner fra vort Gesandtskab, fra den amerikanske Justitsminister og Landbrugsminister samt fra Chefen for de forenede Staters Statsskovvæsen, rejste vi først op i de nordøstlige Stater med Ophold i Boston (Massachusetts), Portland (Maine), i det udstrakte Statsskovdistrikt i White Mountains (New Hampshire) derfra tilbage til Staten New York, hvis Hovedstad Albany og næststørste By Buffalo vi besøgte; dernæst videre til Byerne Cleveland (Ohio) Chicago (Illinois), Madison (Wisconsin), Denver og Colorado Springs (Colorado), Saltsøstaden (Utah), Butte og Missoula (Montana), Wallace (Idaho), Spokane og Seattle (Washington), Portland og Seaside (Oregon), San Francisco, Santa Cruz og Los Angeles (Californien), Grand Canyon (Arizona) over Kansas City (Kansas) til St. Louis (Missouri), endnu en Gang til Hovedstaden Washington D. C., herfra til Baltimore (Maryland) og tilbage til New York med Afstikkere herfra til Forstæder, til Sing-Sing Fængslet m. m. De længste Ophold gjorde vi i Storbyerne New York, Washington, Chicago og San Francisco, men vor Rute førte os ogsaa omkring paa adskillige mindre befærdede Steder udenfor de almindelige Turistruter, ud paa Landet, i Bjærg- og Mineegne og særligt i Skovdistrikter som i Staterne Maine, New Hampshire, Colorado, Montana, Idaho, Washington, Oregon og

---

[1]) I denne Kommission, som blev nedsat i 1918, indtraadte følgende Medlemmer: Professor, Dr. jur. *Carl Torp*, København, Formand. Valgmenighedspræst *Jacob Bjerre*, Rødding. Arbejdsløshedsinspektør, cand. polit. Frk. *Clara Black*, København. Seminarieforstander *J. Byskov*, Gedved. Fru Dr. med. *Eli Møller*, København. Fru Borgmester *Ehlert-Nielsen*, Middelfart. Typograf *Gerdt*, Aalborg. Grosserer *Otto Larsen*, København. Gaardejer *Mads Madsen*, Volstrup pr. Hjerm. Over-Professor, Dr. phil. *Fr. Weis*, København, og Professor, Dr. med. *Aug. Wimmer*, København. Senere er i Stedet for Frk. Black og afdøde Overlæge Victor Scheel indtraadt Arbejdsdirektør *Aage Væter* og Livsforsikringsdirektør, Dr. polit. *Jens Pedersen*.

Californien, saa vi traf Mennesker af alle Samfundsklasser, med hvem vi talte, og hvis Syn paa Forbudet vi hørte. Den brogede Verden, som en stor engelsk Udvandrerdamper eller de amerikanske Eksprestog med deres Spisevogne og særlige Konversationsvogne (Club-Cars) frembyder, gav os ogsaa rig Anledning til at høre pro et contra — og navnlig Meninger contra Forbudet.

Det skal her fremhæves, at hvad vi *saa* under vor daglige Færden i Amerika maaske snarest var i Forbudets Favør, medens hvad vi *hørte* og *læste* saa aldeles overvejende var i dets Disfavør, og her maatte vi erkende, at de Mennesker, der talte og skrev, jo som levende i Landet havde saa langt bedre Forudsætninger for at bedømme Tilstandene og se bag Kulisserne end vi, der dog hovedsageligt færdedes paa Veje, hvor Omgaaelse og Overtrædelse af en Lov som den amerikanske Forbudslov ikke kunde undgaa at blive opdagede af officielle eller selvbestaltede Forbudsagenter og da i Reglen ogsaa vilde blive ramt med strænge Straffe.

Men vi fik forøvrigt ogsaa selv rig Lejlighed til at se, hvor og hvorledes Overtrædelserne fandt Sted — og tilstrækkeligt deraf til ikke at tvivle om, at de mundtlige og skriftlige Beretninger herom, som bogstavelig talt svirrede os om Ørene, kunde være sande, selv om de naturligvis ogsaa ofte var farvede eller overdrevne.

Vi vil da nu forsøge i det følgende at gengive først nogle personlige Indtryk, dernæst nogle af de Opfattelser, vi hørte fremsatte ved talrige Samtaler med en Mængde Mennesker, og hertil et Uddrag af skriftlige Fremstillinger, af Statistik og andre officielle Angivelser, og vi vil da endelig af dette righoldige og brogede Materiale drage nogle almindelige Slutninger, hvorunder vi ikke kan undgaa at medtage nogle Grundtræk af Forbudsbevægelsens Historie i de forenede Stater.

II

Personlige Indtryk

Allerede paa den store engelske Passagerdamper »*Olympic*«, med hvilken vi gjorde Rejsen fra Southampton til New York, var det os paafaldende, i hvor ringe en Grad det rige amerikanske Publikum, af hvilket Størstedelen var Folk paa Tilbagerejsen fra Ferieophold i Europa, benyttede sig af den ubegrænsede Adgang til at nyde Alkohol ombord. I Spisesalonen blev der hovedsageligt kun nydt Isvand eller Mineralvand til Maaltiderne og kun undtagelsesvis Øl eller Vin. En Del unge Mennesker indtog vel i Løbet af Dagen og efter Middagen en Del Whisky i Rygesalon og Café, men i Reglen saas ingen berusede. Dette gjaldt dog ikke den sidste Aften før Ankomsten til New York, hvor adskillige af Ungdommen — hovedsageligt Studenter — var endog meget kendeligt paavirkede af Spirituosa, og en Undtagelse dannede under Overfarten ogsaa en mere letlevende Del af Passagererne, der om Aftenen nød rigeligt af Champagne og Whisky i Skibets »receptionroom«. Men i det store og hele var for os Afholdenheden paafaldende, især i Betragtning af, at det drejede sig om Passagerer, der var paa Vej til et »tørlagt« Land. Men det havde jo heller ikke før Forbudets Indførelse været almindeligt i Amerika at nyde Alkohol til Maaltiderne, og de mere velhavende Klasser havde jo i det hele taget altid været meget afholdende.

Billedet forandredes ikke væsentligt, hvor vi senere paa Landjorden i Reglen indtog vore Maaltider: i Hotellernes Spisesaloner, i de bedre Restauranter eller Jærnbanernes Spisevogne. Der var blot den Forskel, at her kunde vi i Almindelighed *ikke faa* Drikkevarer med over ½ pCt. Alkohol, medens det fra Opvarteres og Inspektørers Side ikke manglede paa Anvisninger paa, *hvor* man kunde skaffe sig de ulovlige Drikkevarer, og disse ogsaa skaffedes kendte Gæster paa disses Hotelværelser, ligesom Rejsende i Jernbanerne ogsaa jævnligt delikaterede sig med medbragt Whisky og fik Negeropvarterne til at servere sig det dertil ønskede Sodavand. Men til hvad vi havde hørt om Servering af Rødvin i Kaffekopper eller Whisky i Teglas, *saa* vi intet paa de bedre Hoteller eller i Jærnbanespisevognene, medens vi derimod flere Gange var Vidne til, at Gæster ogsaa paa bedre Restauranter nød deres medbragte Cock-tails og havde deres Vin- eller Whiskyflasker staaende

under Bordene, paa hvilke der prangede Ingefær-Øl, ugæret Druesaft el. lign. af samme Farve som de forbudte Varer, og vi saa ogsaa under en stor Kongres af Legionærer (ɔ: en Forening af dem, der havde deltaget i Verdenskrigen) i San Francisco disse, selv i de fineste Hoteller, drikke rigeligt — og ikke uden Resultater, som vi senere skal omtale, af Lommeflasker o. l.

Det maa nu ogsaa indrømmes, at man i Almindelighed ikke saa berusede Folk paa Gaderne ved højlys Dag. Naar det skete, vakte det selvfølgelig stor Opmærksomhed, som da vi i den gamle Forbudsstat Maines Hovedstad, Portland, tidligt paa Eftermiddagen saa en døddrukken Arbejder paa Banegaarden, eller i Staten New Yorks Hovedstad, Albany, om Formiddagen paa Gaden saa en drukken Kvinde, hvis Ledsager kun med Besvær kunde holde hende paa Benene, eller vi i Harvard Universitet i Cambridge ved Boston tidligt paa Formiddagen blev modtaget af en snøvlende Mulat, der stank af Spiritus og sandsynligvis havde gjort sig til Gode med det paagældende Musæums Spritbeholdning. Men da slige Personer, der offentligt viser sig berusede, hurtigt anholdes af Politiet som aabenlyse Lovovertrædere, er det jo i og for sig ikke saa mærkeligt, at de kun træffes i ringe Tal paa aaben Gade. Og det fortaltes os, at paa Tider af Natten, da vi i Reglen ikke færdedes ude, og Politikontrollen ikke var saa skarp, var Antallet af berusede paa Gaden ofte meget klækkeligt. En Opvarter paa vort Hotel i Chicago fortalte os saaledes, at han tidligt om Morgenen havde mødt 30—40 berusede Herrer kommende fra Natknejper, og at der nu i Almindelighed om Natten saas flere fulde Personer paa Gaden end før Forbudet. En natlig Ekspedition, som vi senere havde Lejlighed til at foretage i en Stor-By, overbeviste os da ogsaa kun paa den mest effektive Maade om en saadan Angivelses Sandsynlighed, idet det i hvert Fald ikke afkræftede Paastanden om de mange berusede blandt de sene Nattevandrere og gav os Oplysninger om, hvor de — uden Vanskelighed — kunde erhverve sig deres Rus. Beretninger om, hvor faa fulde Personer, man i Almindelighed ser i Amerika, kan saaledes ikke tages som noget Bevis for, hvor ringe Drukkenskaben er bleven efter Forbudets Indførelse. De Tal, vi senere skal anføre om Anholdelser for Beruselse, taler ogsaa deres tydelige Sprog i modsat Retning.

Og væsentlig anderledes blev ogsaa Billedet af den Effektivitet, hvormed Forbudet gennemføres, hvor vi fik Lejlighed til at se bag Kulisserne, eller (endog for aabent Tæppe) efterhaanden som

vi blev mere stedkendte og kom lidt udenfor de direkte Rejseruters Linjer.

Man behøvede allerede i New York kun at gaa over paa den anden Side af den Gade, hvori vort Hotel laa, for uden nogen som helst Vanskelighed i en Restaurant at faa stærkt Øl serveret. Det samme var Tilfældet i en anden Restaurant paa en af Byens Hovedgader, hvor man foruden Øl tilbød os Cock-tail og Vin af alle mulige Mærker, og af den Slags Restauranter — selv blandt de bedste — fandtes der rigeligt rundt omkring i Byen. Det samme var Tilfældet i Chicago, San Francisco og andre store Byer, og det sagdes at være lige saa almindeligt i mindre Byer, hvor der blot hørte noget mere Stedkendskab til, eller det opvartende Personale krævede personligt Kendskab til Gæsterne for ikke at risikere at komme til at servere for en Forbudsagent eller Angiver.

Og rundt omkring i de mange private Hjem, i Klubber o. l. Steder, hvor vi var Gæster, manglede det saa at sige heller aldrig paa Spiritus; der var endog ofte paafaldende rige Lagre, som øjensynligt stadigt fornyedes. Kilderne til disse Varer (mest Vin og Whisky) var Hjemmefabrikation, »bootleggers« (de mange Forhandlere af ulovlige Varer), Recepter fra Læger eller den Vin, som var bestemt til sakramental Brug, og som Præster af enkelte Trossamfund ikke gjorde sig nogen Samvittighed af at sælge til private Kunder, endog jævnligt uden at have fjernet følgende paa Beholderne paaklæbede Formular, som vi har medbragt Eksemplarer af, der endnu sad paa de mægtige Flasker: »*This wine for sacramental use only. Imported under the authority of State and Federal Laws. — It is criminal for the recipient to sell or to refill this bottle with any liquor. — The Sacramental Wine Committee*«, — et Paabud, der jo ikke lader noget tilbage at ønske i Tydelighed, men hvis Tilsidesættelse jo ogsaa taler sit sørgelige Sprog om den Demoralisation, Forbudet har medført selv indenfor Kredse, hvor man sidst skulde vente det.

Overalt var der »bootleggers«, som falbød deres Varer, saa hver Familie, der ikke kunde mistænkes for straks at ville benytte sig deraf til Angivelse, havde talrige Tilbud af den Art. En Embedsmand i en af de Byer, vi besøgte, fortalte os endog, med en dansk Præst som Kilde, hvorledes i et bestemt Kvarter af Byen en Politikaptajn havde overtaget Salget af Spiritus til Beværtningerne og etableret sin Søn som Tobakshandler, hos hvem alle Beværterne yderligere maatte købe deres Cigarer, ligesom i samme By en anden højtstaaende Embedsmand fortalte om en Mand,

der til en bestemt Familie havde leveret »Guitarkasser« (som Emballage for Spiritus) og samtidig inkasseret Bidrag til Anti-Saloon-Ligaen. Og paa en Dansesalon, som vi et Sted besøgte med to Politibetjente som Førere, skænkedes ikke blot løst af stærkt Øl, til hvem der rekvirerede, bl. a. ogsaa til de to Lovens Vogtere, der drak af Hjertens Lyst, men en af disse paatog sig endog efter Værtens Anmodning at holde Vagt udenfor, medens der kom en ny Ølforsyning (der havde i de samme Dage været en »raid«, Politi-Razzia, i Kvarteret); og da de Herrer havde faaet løsnet Tungebaandene, fortalte de, hvorledes der tidligere var sørget for, at der ikke fandtes »saloons« (de særligt ondartede Udskænkningssteder) i Skole- eller Kirkegader, men at der nu blev drukket i alle Gader; og den ene af dem havde nylig i en Havneby været en Kollega behjælpelig med at bringe 40 Kasser Whisky i Land fra en Damper, hvorefter han selv havde købt en Kasse for den billige (!) Pris af 42 Dollars.

Vi har ogsaa medbragt en Læge-Recept paa Alkohol, overgivet os af en Mand, der fortalte os, at det i hans By ikke var ualmindeligt, at Læger til Apothekerne (»drug-stores«) solgte Recepthefter underskrevne af Lægen, men ellers in blanco til behagelig Udfyldning for Apothekeren efter Kundens Ønsker. Og under den før nævnte Kongres af Legionærer i San Francisco, der i de Dage havde Besøg af et Par Hundredetusinde Fremmede, hvis støjende og ofte ubeherskede Optræden baade inde og ude ikke just vidnede om Totalafholdenhed, fortalte en Videnskabsmand, der selv var meget afholdende, os om sine Oplevelser i et af de talrige Ekstratog, der i de Dage førte de Fremmede til Byen, hvorledes en Forbudsfunktionær, der selv var stærkt paavirket af Whisky, solgte denne Vare i Toget til Legionærerne, men ikke undsaa sig ved ganske aabent at fortælle, at det var en konfiskeret Whisky, han solgte, og at han havde skaffet sig den ved at have anbragt et Net nede i Vandet paa det Sted, hvor han havde »druknet« den, og saa senere om Natten fisket den op igen.

Mens vi paa Tilbagevejen opholdt os i St. Louis, blev 8 Forbudsagenter grebne paa fersk Gerning i Færd med at stjæle Whisky fra et af Statens forseglede Lagre; de 7 af dem havde hver en Haandkuffert fyldt med Whisky-Flasker.

I det hele taget viste det sig overalt i Amerika, at Adgangen til at skaffe sig Spiritus af saa at sige enhver Slags kun var et Pengespørgsmaal, hvilket naturligvis udelukkede adskillige fra at faa saa meget og saa gode Varer, som de havde faaet før —

et Forhold, der utvivlsomt ogsaa har gjort sin Gavn, som vi senere skal vende tilbage til — men at Forbruget nu blot var lagt over til andre Klasser af Befolkningen, der tidligere ikke havde drukket, men som nu netop ved Forbudet var blevne fristede til at benytte deres Formuenhed til at skaffe sig, hvad andre var udelukkede fra. Og dette gjaldt netop for en stor Del den velhavende Ungdom, baade den mandlige og den kvindelige, blandt hvilken man ikke tidligere havde kendt til Drikkeri, men som nu betragtede det som en ren Sport paa dette Omraade at kunne være forud for deres mindre heldigt stillede jævnaldrende.

Vi kunde endnu anføre mange Eksempler paa, hvor vi fik eller fik Tilbud om Spiritus, som Beviser paa dens almindelige Forekomst og Brug, trods Forbud og alle de Straffe, som Overtrædelsen af dette kan medføre. Men vi har i og for sig ingen Interesse af at male Fanden paa Væggen ved at fremdrage en Række enkelte Tilfælde, der dog ikke vilde være afgørende, hvis man ellers kunde anføre Statistik eller andre officielle Beviser for, at Forbudet dog i det store og hele havde været til Velsignelse for Landet.

Vi vil heller ikke paa nogen Maade benægte, at Forbudet har haft og stadig har sine gode Sider, som vi senere vil vende tilbage til. Men sligt kan ikke afgøres efter personlige, lejlighedsvise Indtryk, og vi har bl. a. ved det hidtil fremførte villet søge at vise, hvor forsigtig man maa være med at dømme efter flygtige Rejseindtryk, der lige saa let kan virke vildledende i den ene som i den anden Retning.

III

Amerikanske Opfattelser

1) Mundtlige Udtalelser

AT gengive alle de Udsagn, vi fik fra amerikanske Borgere eller andre, der lever i Landet, vilde kræve megen Plads, men for en stor Del dog blive Gentagelser af nogle faa kun lidet varierende Meninger. Da imidlertid de paagældende Udtalelser ofte var illustrerede ved særlige Eksempler, kan formentlig et vist Udvalg af dem paaregne Interesse.

Ombord paa »*Olympic*« erklærede en rig, ældre, jødisk Forretningsmand fra New York sig som udpræget Modstander af Forbudet, skønt han selv var totalafholdende. Forbudet stred mod hans Opfattelse af Frihedsideerne, og han hævdede, at dets Gennemførelse skyldtes Industrien og Højfinansen, der mente at faa bedre Arbejds-Kraft og mindre Krav paa Lønstigninger, naar Arbejderne ikke brugte Penge til Spiritus; de rige havde Spiritus nok og kunde stadig sikre sig deres Forbrug. En yngre jødisk Rabbiner, der ogsaa selv var Afholdsmand, fordømte ligeledes Forbudet som frihedsfjendtligt. Derimod var en Sagfører fra New Jersey, der ikke var Afholdsmand, udpræget Forbudstilhænger og holdt »officielt« paa, at en god Borger maatte holde Loven. Han fremhævede Forbudets store moralske Betydning, idet han dog indrømmede de mange Overtrædelser af det og Smuglerierne, men mente, at disse Skavanker ikke havde Bund i den store Befolkning, hos hvilken en stor Majoritet, navnlig blandt Kvinderne, stadig var for det. Han haabede paa Forbedring i Retning af dets Gennemførelse, efterhaanden som det slog Rod hos Ungdommen, og han mente, det skyldtes Forbudet, naar Indskuddene i Sparekasserne ligesom Anskaffelsen af Automobiler, Oprettelsen af egne Hjem o. s. v. var stegne saa stærkt i de sidste Aar. Han advarede ogsaa mod at lægge for megen Vægt paa Avisernes mange Beretninger om Overtrædelsen af Forbudet; selv vilde han stemme for dets Opretholdelse, hvis det kom til en ny Afstemning, skønt han gjorde Indtryk af at være en »glad« Mand.

En anset Socialøkonom og Statistiker i New York hævdede derimod, at Forbudet kun respekteres gennem Tvang; fraset Fanatikerne skaffer enhver sig gennem *bootleggers* og ved Hjem-

mefabrikation, hvad de har Lyst til og økonomisk kan overkomme af Whisky, Vin og Øl; Stigningen i Sparekasseindskuddene skyldtes en stærk maalbevidst Agitation herfor og de gode Tider i Amerika, hvor der i de sidste Aar ikke havde været nogen Arbejdsløshed (ogsaa paa Grund af Begrænsningen af Indvandrere), og idet Arbejdslønningerne var usædvanlig høje[1]). Denne stigende Velstand gav sig ligeledes Udtryk i Anskaffelsen af de mange Automobiler og Bygningen af egne Hjem, for hvilken Sag der ogsaa dreves en kraftig Agitation. — En ved et Musæum ansat Videnskabsmand trakterede i sit Hjem med hjemmelavet Vin — »saaledes gjorde alle« —, men mente dog, at Amerikanernes Respekt for Kongresmajoriteten var en stor Støtte for Forbudet, som Flertallet af den civiliserede Klasse ikke følte som noget Indgreb i den personlige Frihed. — En »time keeper« paa et Elektricitetsværk i en af New Yorks Forstæder fortalte, at der i denne i enhver Bar kunde købes daarlig Whisky og nogle Steder stærkt Øl; Arbejderne udeblev hyppigt paa Grund af en Rus Dagen forud. — En Massøse i et Forsikringsselskab fortalte om, hvorledes Læger og Jurister i Selskabet altid talte om Spiritus og »den sidste Kæfert«; Recepter brugtes meget almindeligt til at skaffe sig Alkohol. — Sønnen af en større Restauratør fortalte om Beværtere, der sender Champagne som Gave (1 Kasse à 12 Flasker pr. Maaned) til en Forbuds-Embedsmand, og da fik 24 Timers Varsel for en »raid« (Politi-Razzia). Og New Yorks Politichef, *Enright*, betegnede Forbudet som uigennemførligt, ødelæggende for Folkets Moral og fordærveligt for Ungdommen. Det sidste bekræftedes af en Student, der havde studeret ved et Kollegie i en af Sydstaterne, hvor Drukkenskaben blandt Studenterne, navnlig efter store Sportskampe, udfoldede sig i større Stil. — I en Gruppe af Lærere, blandt hvilke flere kvindelige, ved Columbia Universitetet i New York førtes Samtalen af disse selv ind paa Forbudet, som de betegnede som en Blanding af Farce og Tragedie. Der var i det hele taget aabenbart foregaaet et Omslag i Opfattelsen af Forbudet indenfor Universitetskredse i Amerika, blandt hvilke det tidligere havde haft en meget kraftig Støtte, og som uden Tvivl havde bidraget meget til dets Gennemførelse. Flere og flere af den akademiske Verdens Førstemænd, som Præsidenterne for to af de største Universiteter, Columbia og Yale Universiteterne, udtalte sig nu offentligt imod Forbud (som vi senere

[1]) Denne Opfattelse bekræftedes af Referater af Udtalelser paa en Kongres af Bankembedsmænd.

skal komme tilbage til) med stor Bekymring om de uheldige Følger, det havde vist sig at have.

I Toget fra New York til Boston trakterede en stor Forretningsmand os ganske aabenlyst med Whisky fra sin Rejsetaske i den fyldte »club-car« og fortalte, at han fik denne Whisky fra et af de store europæiske Passager-Dampskibsselskabers Skibe, bragt i Land af Politibetjente.

Under et Besøg i en af de større Byer i en Stat, der har levet uafbrudt under Statsforbud i en lang Række Aar, opgav en højere Politiembedsmand os, at der daglig blev anholdt 5—10 Personer for Beruselse, paa visse Fridage endog 40—50. En Fabrikants Hustru her fortalte, hvor nemt Forsyningen med Spiritus gik under det gamle Forbud; man fik fra en anden By, hvad man ønskede, under forskellig Camouflage (Vin som Eddike, 1 Kasse Whisky som Rosiner o. s. v.). En Gang imellem tog en ny Sherif (Politichef) Affære, men som Regel saa Politiet intet. Nu var det vanskeligere og dyrere at skaffe sig Spiritus, men man kunde dog uden Vanskelighed tage den med fra Canada pr. Automobil og iøvrigt købe hos »bootleggers«. Alle velstaaende Folk havde deres Forsyning; de unge paa Kollegierne drak meget, og unge Piger drak med. Før Volstead-Loven kunde Vin faaes i alle Klubber. I Fabrikantens Hjem serveredes Cognac og Genever, og Politiembedsmanden tog sin Del. — Oppe i den nordvestlige Del af samme Stat fortalte en gammel forhenværende Landmand om sit mørke Syn paa Forbudet. Der fandtes Spiritus overalt, fabrikeret i ethvert Hjem, af alt muligt Raamateriale (Majs, Hvede, Kartofler, søde Frugter o. s. v.), ikke alene til eget Brug, men ogsaa til Salg; rundt omkring i Skovene holder »moonshine«-Mændene (de hemmelige Destillatører) til, og Masser af Whisky gaar mer eller mindre aabenlyst ind fra Canada. Før det almindelige Unionsforbud blev gennemført, havde man Gang paa Gang ved Folkeafstemninger søgt at komme af med Forbudet, men Forbudsfanatikerne havde i Forbindelse med alle de mange i Landbefolkningen, der var økonomisk interesserede i dets Opretholdelse, stadig kunnet skaffe Flertal herfor. Og nu var det haabløst at tænke paa at komme af med det, skønt det var en stor Ulykke (»a bad thing«) for Landet. Saaledes var denne gamle, dybt bekymrede Mands Opfattelse af Forbudets Velsignelser.

En Skovrider i New Hampshire mente, at Forbudet nok i det store og hele virkede gavnligt. Han havde dog altid selv Vin hjem-

me, og enhver kunde skaffe sig, hvad han vilde. Rundt omkring var der »bootleggers«, som alle kendte.

De mange Forstmænd, vi kom i Berøring med paa vor Rejse, navnlig i de vestlige Stater, delte i det store og hele den samme Opfattelse af Forbudets gavnlige Virkninger. Dette hænger jo ogsaa naturligt sammen med, at Skovarbejderne som oftest rekruteres fra meget lidt forkælede Lag af Befolkningen, hyppigt fra nyligt indvandrede Skandinaver (Finner, Svenske og Nordmænd), med ikke saa ringe Indblanding af Eventyrere, der under det haarde Arbejde i barske Vintre eller hede Somre ude i Skovensomheden ofte var hengivne til en overdreven Nydelse af Spiritus, som kunde foraarsage adskillige Ulykker (som Skovbrand, Slagsmaal o. l.) og Ulemper for dem, i hvis Tjeneste de stod. Nu syntes de virkelig for en stor Del at forsage Alkohol i det daglige. Tømmerkompagnierne holdt bootleggers borte fra dem, og der er i Reglen langt til beboede Steder. Da vi en Gang spiste sammen med disse Arbejdere i et Telt ude i Skoven, hvor det paagældende Tømmerkompagni sørgede for en ganske udmærket Forplejning til meget moderat Pris, saa vi intet til Spiritus, og efter hvad man fortalte os, blev der saa godt som ikke nydt noget deraf ude i disse Lejre, midt i Skoven, hvor Arbejderne ogsaa overnatter. Men naar en Arbejder saa havde tjent sig et hundrede Dollars eller mere sammen, tog han sig ofte nogle Fridage, drog til den nærmeste By og svirede hele Fortjenesten op. Efter den lange tvungne Nøgternhed var Modstandskraften mod Fristelsen og mod selve Alkoholen bleven ringere, og Fordelen ved Forbudet for hans Vedkommende var tvivlsomme, medens Arbejdsgiveren og Arbejdslederne jo kun havde Fordel af den absolute Afholdenhed paa selve Arbejdspladsen.

En Retspræsident i en af Staternes større Byer erklærede sig mod Forbudet, der nedbrød Respekten for Loven og overtraadtes ogsaa af de gode Borgere; han omtalte saaledes Kongresmedlemmer, der drak sig fulde flere Gange om Ugen, men officielt var Forbudstilhængere; det var Kirken og Industrien, der holdt paa Forbudet; det maatte ændres, men dog uden Genoprettelse af de gamle »Saloons«. — Mayoren (Borgmesteren) i en anden By erklærede, at han ikke selv var Forbudsmand, og at han kunde lide et godt Glas Øl, men som Embedsmand maatte han haandhæve Loven, og derfor slog han med haard Haand ned paa Overtrædelser, lukkede de Restauranter, der serverede de forbudte Varer, og det just i de Dage, vi opholdt os i den paagældende By, i et

Antal af flere Hundrede, idet han henviste til Saloonernes Farlighed (ved det der gængse Omgangsdrikkeri) og til Negrenes og den lavere Befolknings Umaadelighed i Spiritusnydelse; han vilde nu i hvert Fald forsøge at gøre denne saa dyr saa muligt. — En Kontorchef ved en større Fabrik fortalte, hvorledes han selv lavede sit Øl og sin Vin, og det gjorde alle, som han kendte.

I en stor By i Colorado fortalte en dansk Opvarter om den der florerende Smughandel og Hjemmebrygning; en Ven af ham bryggede den dejligste Mjød. — En Konsul i samme By sagde, at Ungdommen drak betydeligt, og en Dommer fremhævede som en af de sørgeligste Følger af Forbudet den almindelige Foragt for Loven, som det havde medført. En Indehaver af et Mejeri berettede, hvorledes man i alle Italienershopperne kunde købe Vin og »moonshine«; der blev ogsaa skænket aabenlyst til alle, der kendtes, idet der blev holdt Vagt udenfor; fornylig var der i Byen blevet konfiskeret et stort Parti Spiritus — som imidlertid sporløst forsvandt.

I Salt-Lake-City sagdes Spiritushandelen at foregaa ret hemmeligt, men *bootleggers* var der dog nok af, og Folk lavede væsentligst selv deres *drinks* — af Druer, Rhabarber, Maltekstrakt, Fandens Mælkebøtte o. l.

En Læge, der praktiserede i en af de nordlige Byer i Staten Montana, vilde, skønt han ikke selv var Afholdsmand, dog stemme for Forbud, hvis det kom til Afstemning. Han erkendte ganske vist dets Uigennemførlighed og havde i sin Praksis haft en Del Tilfælde af Blindhed fremkaldt ved Nydelsen af Træspiritus (Methylalkohol), men for den Befolkning, der levede i hans Egn, havde Forbudet dog i det store og hele været til Gavn, i Særdeleshed for Arbejderne. — De Forstmænd, vi traf i Montana, var af den Opfattelse, at det ikke kunde opretholdes i dets nuværende Form, og at Loven burde ændres. — En Sagfører, vi traf her i en Jærnbanespisevogn, fortalte, at han som Forsvarer for en *bootlegger* i en Retssag, hvor denne blev dømt, bagefter havde taget sig en Whisky sammen med Dommeren.

I den store By Seattle (350,000 Indb.) i Staten Washington fortalte en højtstaaende Embedsmand, at der ved alle Selskaber indenfor »society« blev budt flere cocktails før Middagen og til denne drukket Cocktail eller Whisky. Kvinderne var her ofte berusede; ved et Børne-Selskab havde 14—15 Aars Drenge selv haft deres Lommeflasker med, og Ungdommen, saavel de unge Mænd som de unge Piger, var i det hele taget i en sørgelig Grad

bleven hengiven til Alkohol, hvilket den ikke tidligere havde været. — Ved et Middagsselskab i en anden stor By i Vesten, hvortil vi var indbudte, blev der serveret Vin, købt af en Præst, der end ikke havde fjernet den paa Dunken klistrede Etikette om, at Indholdet kun var til sakramental Brug. — En Politikaptajn fortalte, at der i denne By daglig blev indbragt ca. 50 berusede Personer paa Politistationen.

I Toget mellem Portland (i Oregon) og San Francisco fortalte en forhenværende Købmand (Slesviger) fra Los Angeles, hvorledes Agitatorerne, da Forbudet var paa Programmet, stemplede alle Modstandere som Tilhængere af Saloonerne, og det vilde ingen ordentlige Mennesker have Ord for, selv om de var Modstandere af Forbudet; derfor gik Forbudet igennem. Alle unge Mennesker skulde nu, for at »være rigtig med«, have deres Lommeflaske, og de unge Piger drak med. — Vindyrkerne i Californien havde for en stor Del hørt op med at dyrke Vin, da Krigs-Forbudet kom, men under Krigen mangedobledes Druernes Pris, hvorfor Vinmarkernes Areal stadig forøgedes (se herom senere); alle persede selv deres Druer, og de tilladte 200 Gallons Druesaft eller mere lod man meget ofte gaa i Gæring.

En Dommer i en af Vest-Staterne erklærede: »Vi holder ikke Loven, men gennemfører den.« En anden Dommer erklærede sig selv for »vaad som det stille Ocean« og kunde blandt gode Resultater af Forbudet kun henvise til Saloonernes Lukning; han betragtede da ogsaa Amerikas Forbudsagitation i Europa som en Slags Missionsvirksomhed for en bestemt Religion. En offentlig Forsvarer erklærede, at i hans Klub serveredes der aabenlyst Whisky, Vin og Cognac.

I Kansas-City erklærede en meget stedkendt Mand, at der ogsaa i denne gamle Forbudsstat var en rigelig Forsyning af Alkohol; at skaffe sig den var blot et Pengespørgsmaal.

En fremragende Advokat, der havde været Minister i Wilsons Kabinet, betegnede for os et Møde, Præsident Coolidge just i de samme Dage havde haft med Staternes Guvernører for at indprente dem større Agtpaagivenhed ved Forbudets Gennemførelse, som en Teaterforestilling, der ingen som helst Virkning vilde faa; Hovedsagen i Forbudet var, at »Loven gælder for dig, men ikke for mig.«

I Hovedstaden Washington D. C. paastod man, at der nu i Selskaberne trakteredes med meget mere Spiritus end før Forbudet, thi nu gjaldt det om at vise, hvor velforsynet og gæstfri man var;

Ungdommen — ogsaa unge Piger — drak nu rigeligt med Whisky. I denne By havde vi en interessant Samtale med Direktøren for hele Forbudsvæsenet (Prohibition Commissioner), *Roy A. Haynes,* og fik af ham det samme optimistiske Syn paa Forbudets Virkninger og Fremtidsudsigter, som han just havde givet Udtryk i en Bog *(»Prohibition inside out«),* som vi senere skal vende tilbage til. Og vi mener da at have hørt Sagen mundtligt plæderet fra alle Sider.

Karakteristisk var det overalt i Staterne, hvor meget der *taltes* om Forbudet, og hvor stærkt det optog Sindene. Dette iagttog vi, naar vi hørte paa andres Samtaler, og kom vi selv i Snak med Amerikanere, der hørte, at vi var Fremmede, spurgte de næsten altid, hvad vi mente om Forbudet. Denne stadige Kredsen om den forbudne Frugt (Alkoholen) var i sig selv ikke noget godt varslende Tegn paa, at man havde lagt denne »Gift« paa Hylden, eller, som Forbudsagitatorerne ynder at udtrykke sig, indlaaset den i Apotekernes Giftskabe, saa man var i Færd med at glemme den. De mange Udsagn, vi fik om Ungdommens stærkt vaagnende Interesse for Spiritus, pegede da heller ikke i Retning af, at der nu var ved at vokse en Slægt op, der kun kendte Alkoholen af Navn — som Forbudstilhængerne ogsaa yndede at udtrykke sig.

Paa den danske Damper, der førte os hjem, fortalte dog en Dansker, der kom fra Kobberminerne i Alaska, at Forbudet der havde været meget gavnligt for Minearbejderne, der tidligere drak alle deres Penge op, men nu var omtrent »tørre«.

2) Skriftlige Fremstillelser

Statistik og officielle Udtalelser.

Hvad der skrives, i Aviser, Tidsskrifter, Magasiner, Smaaskrifter, større Bøger, officielle Beretninger, Resolutioner fra Kongresser og Møder o. s. v. om Forbudet, er saa overvældende og jo ofte saa indbyrdes modstridende, at der heraf kun kan anføres en forsvindende Brøkdel. Men for at være saa objektive som muligt skal vi anføre baade pro et contra, og her har vi da den Fordel at kunne anføre nøjagtige Kilder, saa Læseren selv kan afgøre, hvilke han vil skænke mest Tiltro.

Vi lægger ikke selv saa overvættes megen Vægt paa, hvad der staar i *Aviserne,* men man kan dog ikke komme uden om, at hvad enten disse er Tilhængere eller Modstandere af Forbudet,

bringer de hver eneste Dag en Række Beretninger om Overtrædelser af Forbudet, om Kampe mellem Overtræderne og Forbudspolitiet, om Domsafsigelser og Rettergang, om de sørgelige Følger af Nydelsen af Træspiritus og andre farlige Drikkevarer, foruden Referater af Taler og Resolutioner om Forbudet, meget ofte ledende Artikler o. s. v., saa det ikke er for meget sagt, at man bogstavelig talt ikke kan aabne en amerikansk Avis, før Øjet falder paa Artikler og Notitser om Forbud. Og denne Del af Avisernes Stof hører ikke til den mindst underholdende — hvilket naturligvis ogsaa tildels forklarer, at der ofres saa megen Plads derpaa.

Det, der i Aviserne umiddelbart gør det dybeste Indtryk paa en, og hvad der maa tages som uomtvistelige Kendsgerninger — der i rigt Maal bekræftes af selve Forbudskommissærens officielle Beretning — er den uhyggelige og ofte meget blodige Kamp, der overalt i Staterne raser mellem Forbudslovens Haandhævere og dens Overtrædere. Den har vel ofte sine komiske og blot underholdende Sider, fordi man i Regelen ikke kan have nogen Sympati med Overtræderne, uden for saa vidt de bliver Genstand for en unødig Haardhed eller ligefrem Grusomhed fra Politiets Side; men det er dog i Regelen med dyb Uhyggefølelse, man læser om disse Kampe og de mange Menneskeliv, baade blandt skyldige og uskyldige (undertiden Kvinder og Børn), der gaar tabt i Slagene. Og man siger uvilkaarligt, at der dog maa være noget galt med en Lov, der skal gennemføres med saa frygtelige Midler. Det drejer sig her om grove Tyverier eller Røverier af Spiritus fra private eller fra Statens baandlagte Lagre, om spændende Forfølgelse af Smuglere, om Opsøgning af og Angreb paa dem i Skove, i vilde Bjærgegne, i afsides beliggende Huse, i skumle Kældere eller Baggaarde, i hele Fabriker o. l. St. for sig gaaende hemmelige Fabrikation af Spiritus (»moonshine« o. a.), bestemt for Salg til svimlende Priser, og hvis Udøvere, saavel som Smuglerne, næsten altid er bevæbnede til Tænderne og ikke betænker sig paa at sætte sig til Modværge eller selv at gaa aggressivt frem med dødbringende Vaaben, hvor de føler sig opdagede og forfulgte. Og saa er det jo endda aabenbart kun en meget ringe Del af disse hemmelige Fabrikanter og Forhandlere, som Lovens Arm rammer, al den Stund det overalt vrimler af bootleggers, som Gud og Hvermand kender, men som man i Regelen ikke angiver, fordi Forbrugeren af Alkohol selv er interesseret i at kende og have Forbindelse med de Kilder, hvorfra den forbudte Vare kan faas.

Det vides da ogsaa, at adskillige af disse Lovovertrædere ofte efter kort Tids meget lønnende Virksomhed kan trække sig tilbage fra deres farefulde Erhverv som meget velhavende Folk, der saa har faaet Midler til at starte en anden Virksomhed.

Men ikke mindre nedslaaende virker de talrige Avisberetninger om ellers agtede Borgere (store Handlende, Fabrikanter, Læger, Farmere, Rets- og Politiembedsmænd — og meget ofte selve Forbudspolitiets Folk — Politikere, Præster o. a.), der gribes implicerede i illegitim Omgang med Alkohol, i Anvendelse eller Modtagelse af Bestikkelser o. s. v. og dømmes til mægtige Bøder eller flere Aars Tugthusstraffe, ved det Indblik, dette giver i, hvor dybt og hvor højt Demoralisationen gennem Forbudet har grebet om sig, og hvordan den almindelige Tillid til dem, der skulde være Folkets Førere og Rettens og Moralens Vogtere, bliver rokket hos den jævne Befolkning.

Disse Beretninger illustreredes og bekræftedes paa den mest overbevisende Maade ved en officiel Rapport, som i Begyndelsen af September 1923 blev afgivet af den amerikanske Justitsminister, *Daugherty*, til Præsident *Coolidge*, om Virkningen af Forbudsloven, efter at denne havde været i Kraft i 41 Maaneder, indtil 16. Juni 1923. Denne Rapport er saa overordentlig interessant og oplysende og dertil ved hele sin officielle Karakter af saa uomstødelig Paalidelighed, at vi her (paa Dansk) vil gengive den in extenso.

(Fremhævelserne foretagne af os).

Justitsministerens Rapport om Forbudets Haandhævelse fra 16. Januar 1920—16. Juni 1923.

Den 16. Juni 1923 var det nøjagtigt 41 Maaneder, siden Forbudsloven traadte i Kraft. I den forløbne Tid er der blevet talt meget om Loven og dens Haandhævelse, men hvad der virkelig er gjort, ses maaske bedst ved at studere de Tal, der er opstillede i de maanedlige Beretninger til Justitsministeriet fra de Forenede Staters juridiske Raadgivere om Retssager vedrørende Forbudsloven i deres respektive Distrikter.

I denne 41-Maaneders Periode er der afsluttet 90,330 Forbudssager. Dette vil sige 73.4 Sager hver Dag siden den 16. Januar 1920 (da Loven traadte i Kraft). Dog har *det daglige Antal Sager været betydeligt højere i det sidste Aar*, idet Gennemsnittet har været 111 om Dagen. *I April 1923, da det højeste Antal anmeldtes*, afsluttedes der 5,636 Sager eller 541 Sager mere end i de første 6 Maaneder efter Lovens Ikrafttræden, medens *der i de første 5 Kalendermaaneder af dette Aar var 1,497 flere Sager end i hele Finansaaret 1921.* Iblandt de afsluttede Sager var der mange, der havde staaet paa længe, saavel som mange, der nylig var anlagte. Denne hurtigere Afslutning af Sager har

haft en gavnlig Indflydelse. Lovovertrædere, der forstaar, at de ikke mere vil kunne trække Sagerne i Langdrag, men hurtigt vil komme for Retten, tvinges til at erkende sig skyldige, og derved sparer Regeringen Tid og Udgifter til en Retssag.

I 80 pCt. af de afsluttede Sager dømtes Lovovertræderne. Med andre Ord: der var 72,489 Domfældelser eller gennemsnitlig 1750 pr. Maaned. Men dette Gennemsnit har dog ikke holdt sig konstant. *Hvert Aar har bragt en Forøgelse i Forhold til det foregaaende Aar.* Beretningen for Finansaaret, der endte den 30. Juni 1923, er endnu ikke afsluttet, men at dømme efter de allerede foreliggende Beretninger, har der været *mindst 10,000 flere Domfældelser i 1923 end i det foregaaende Aar* og *15,000 flere end i det Aar, der gik forud.* Disse Tal udtrykker ikke alene den hurtige Stigning af Forbudssagerne, men ogsaa, efter Justitsministeriets Formening, en strengere Gennemførelse af Loven.

En Sammenligning af Gennemsnitstallet for Domfældelser pr. Maaned for de forskellige Finansaar udviser endnu tydeligere den stadigt strengere Haandhævelse af Loven. Dette vil fremgaa af nedenstaaende Tal:

Finansaar	1919—20	.....	784.8	pr. Maaned
»	1920—21	.....	1495.7	» »
»	1921—22	.....	1895.7	» »
»	1922—23	.....	2614.2	» »

Det vil heraf ses, at Gennemsnittet for sidste Finansaar er mere end 3 Gange saa stort som i det første Finansaar.

Siden den 16. Januar 1920 har de Bøder, der idømtes i kriminelle Sager, alene beløbet sig til *$ 12,367,660.87*, hvad der gennemsnitlig for hver af de dømte 72,489 Lovovertrædere betyder en gennemsnitlig Bøde af $ 170, medens den Indtægt, Regeringen maanedlig har haft af disse Bøder, har været ca. $ 300,000.

Tallene for Fængselsstraffe kan ikke opgives før fra 1. Juli 1921, men *for de 23 Maaneder*, for hvilke der foreligger Beretninger, er det samlede Antal *3289 Aar, 2 Maaneder og 29 Dage eller gennemsnitlig 22 Dage* for hver Dom. *Dette Gennemsnit er gradvis stigende indtil det i April d. A. var 29½ Dag.* En saadan Stigning er opmuntrende, da det almindeligt antages, at Idømmelsen af strenge Straffe virker afskrækkende paa eventuelle Overtrædere.

Sager paadømt i Staten New York. Tre Sager i New York har i Særdeleshed tiltrukket Opmærksomheden. Den ene af disse var Retssagen med Frank X. Schwab fra Buffalo, New York. Schwab var Direktør i Buffalo Brewing Company, hvilket Selskab anklagedes for at sælge for stærkt Øl. Han *indtog en ledende Stilling i det politiske Liv i Buffalo*, hvad der fremgaar af, at han valgtes til Borgmester for Buffalo, medens selve Sagen stod paa. Han blev idømt en Bøde, medens han beklædte nævnte Embede.

Den anden Sag var anlagt mod Brødrene La Montagne, som i lang Tid havde været *velkendte Skikkelser i New Yorks sociale Verden.* De dømtes i Fællesskab for Overtrædelse af Forbudsloven og for at besvige Regeringen for Skat, og foruden at det blev dem forbudt overhovedet at drive Forretning med Spiritus i 3 Aar, hvorhos de skulde betale alle Skatterestancer, idømte Retten dem hver en Bøde paa $ 2,000 og gav dem alle fire Fængselsstraf.

Brødrene La Montagne var Mellemmænd mellem New Yorks Aristokrati og Smuglerne (bootleggers), og de Beviser, som Regeringen fremdrog i denne Sag, bragte mange andre Lovovertrædelser, begaaet af nogle af *New Yorks bedst kendte Personer, for Lyset.*

Den tredje Sag var den, i hvilket Edward J. Donegan blev dømt. Donegan indyndede sig hos de unge Piger, der arbejdede paa Forbudsdirektørens Kontor i New York, og gennem disse drev han en udstrakt Forretning med forfalskede Tilladelser og udvirkede derved Frigivelsen af et stort Kvantum Drikkespiritus. Herfor idømtes han en Bøde paa *$ 65,000 foruden 10 Aar i Atlanta Fængslet.*

Sager i New Jersey. New Jersey, en lige saa »vaad« Stat som New York, har ogsaa været med i de store Sager. John G. Crosland dømtes for at have krænket Forbudsloven og idømtes 2 Aars Fængsel samt en Bøde paa $ 10,000. Crosland var tidligere impliceret i, hvad der nu synes at have været en velorganiseret og letløbende Forretning med stærke Drikke med det Formaal at indføre Spiritus fra fremmede Havne. Sam Singer, kendt under Navnet »Bootlegger King of Atlantic City«, som opererede i 3 Stater, blev ligeledes idømt Fængselsstraf.

Den største Sejr, som er vundet af Regeringen i New Jersey, er maaske Retssagen mod 13 »bootleggers«, der lededes af Leopold Brauer og Louis Oschrin. Denne Bande omfattede den største Smuglerring i Hudson Grevskab, New Jersey. De havde opereret ret lang Tid og syntes at mene at kunne fortsætte dette ustraffet. Iblandt dem var *2 Politidetektiver* fra New Jersey. Alle blev dømt for Omgaaelse af Forbudsloven.

Haandhævelse af Loven i Pennsylvania. Af de østlige Stater har ingen haft Sager af større Omfang end Pennsylvania. Som Resultat af en Undersøgelse, der foretoges i Pittsburg, opdagedes det, at store Kvanta Spiritus, som Retten havde beordret tilintetgjort, var omdannet til Drikkebrug. Ved Undersøgelsen viste det sig, at imellem de skyldige var John. Douglas, *Fuldmægtig ved Retten* i Alleghany Grevskab, William A. Kelton, *tidligere Formand for en Forbudsinstitution,* Donald F. Zimmerman og Richard Dorne, *tidligere Forbudspolitiembedsmand,* og Fenton Wilt, *en fremstaaende Pittsburger Sagfører,* der da var Kandidat til Borgmesterstillingen i Pittsburg. Alle de Sagsøgte, undtagen Wilt, som dengang var alvorlig syg, blev idømt Fængselsstraffe fra 10 til 12 Maaneder.

En anden stor Sag var den, i hvilken Matthew F. Griffin, *tidligere Chef for de Forenede Staters hemmelige Tjeneste i Philadelphia,* og 11 andre blev idømt Fængselsstraf. F. Griffin havde været i Regeringens Tjeneste i 30 Aar, da han tog sin Afsked for at lede et privat Detektivbureau. Hans Bureau blev engageret til at beskytte et stort Kvantum Spiritus, som skulde afskibes til den græske Regering. Sagsøgte fik den Tanke at erstatte Spiritusen med Vand, og denne Plan nødvendiggjorde *Bestikkelse af en Del Statembedsmænd.* Planen blev endelig afsløret af en Toldbetjent, som var ærlig nok til at melde Sagen til sine Overordnede.

En Række Bryggerier er blevet dømt for at have overtraadt Forbudsloven. I Retssagen mod Westmoreland Bryggeri blev ikke alene Selskabet selv, men *3 Embedsmænd* fundet skyldige i Overtrædelse af en Retskendelse, og hver af Embedsmændene blev idømt Bøder paa $ 500 og 1 Maaneds Fængsel.

Sagen mod John Hohenadel Bryggeri var meget omtvistet, og paa Grund af

det store Bevismateriale tog det Juryen flere Timer at naa til en Afgørelse. Dog blev det en Sejr for Regeringen trods Oppositionens Styrke og Bryggerieiernes fremragende Stilling.

Forbudet i Ohio. Af de centrale Stater kan Ohio maaske opvise den største Rekord ikke alene med Hensyn til Størrelsen og Antallet af afsluttede Sager, men ogsaa med Hensyn til de idømte Straffe. Beretningen fra det nordlige Distrikt er særlig god. I de 6 Maaneder, der gik forud for 1. Juni 1923, var Gennemsnittet for hver Domfældelse i dette Distrikt 3 Maaneder og 16 Dage med en gennemsnitlig Bøde paa $ 249.13.

Sandsynligvis er aldrig nogen Forbudssag blevet ivrigere bekæmpet end Sagen: *De forenede Stater kontra Ben Rudner med flere,* der førtes i Ohios nordlige Distrikt. Anklagede anvendte den bedste juridiske Assistance og appellerede Sagen baade til Kredsretten og til Staternes Højesteret. Hvor spændt Stemningen var, vil fremgaa af den Omstændighed, at *Regeringens Hovedvidne, medens Sagen var for Appelretten, blev myrdet* paa Grund af det af ham afgivne Vidneudsagn. Heldet fulgte dog Regeringen og Bøder til over *$ 10,000* blev idømt, medens den samlede Fængselsstraf var 8½ Aar.

En anden betydningsfuld Sag i samme Distrikt blev anlagt mod Brødrene Auerbach og deres 3 Medskyldige. De Indstævnte anklagedes for at have omdannet 60,000 Galloner Alkohol til Drikkebrug under Foregivende af, at de brugte det til Fabrikation af Haarvand. Sagen kom aldrig for Jury-Retten, da de alle erkendte sig skyldige. Offentligheden undredes i Almindelighed over dette Skridt fra Indstævntes Side, da man vidste, at de Anklagede havde tjent en Formue paa Handelen med Spiritus og kunde sikre sig den bedste juridiske Assistance. Men de Indstævnte vidste, hvor unyttigt det vilde være at benægte, efter at Regeringen havde anvendt saa mange Uger til Forberedelse af Sagen. Der blev ingen Penge sparet for at undersøge Sagen, og Forberedelser til en Retssag har aldrig kostet Regeringen saa meget, men de idømte Bøder beløb sig til over $ 23,100, der mere end betalte de Udgifter, Regeringen havde haft, da den undgik Udgifterne ved en Retssag. Der blev ogsaa idømt haarde Fængselsstraffe, som nu afsones i Atlanta Fængslet.

Den mest kendte Sag i Ohios sydlige Distrikt er den, der anlagdes mod George Remus og syv andre fra Cincinnati, Ohio. Remus var Midtvestens »Bootlegger King«. Han forsynede den største Del af Centralstaterne med Spiritus. De blev alle dømt, og Bøderne beløb sig til $ 58,000. Remus selv fik 3 Aars Fængsel foruden en Bøde paa $ 10,000.

Forholdene i Illinois. I de første 5 Maaneder af Kalenderaaret har der i Illinois været 1377 Domfældelser, af hvilke over 1000 falder paa Omegnen af Chicago. De Bøder, der i denne Periode blev idømt, beløb sig til $ 200,000, hvorimod Fængselsstraffene var ganske smaa. En Sag var særlig betydningsfuld i det nordlige Distrikt af denne Stat. Det er *Rock Island Sagen,* som blev forberedt af Forbudsmyndighederne, men behandlet ved Statens Domstole. Ved en Undersøgelse, der foretoges i Juni 1920, blev det opdaget, at en Klike *under Anførsel af en Sagfører* lovede »bootleggers« og andre Lovovertrædere Straffefrihed fra Byen, Grevskabet, Staten og Forbundets Side.

Denne Bande havde været i Virksomhed i 15 Aar og udgav et Skandale- og Pengeafpresningsblad for derved lettere at naa sit Maal. Resultatet af Retsforfølgelsen i denne Sag fremgaar af de forbedrede Forhold i Byen Rock Island. I April d. A. valgtes en helt ny Gruppe Byrepræsentanter. Disse Em-

bedsmænd er Folk, som holder paa Lovens Haandhævelse, og de har allerede tilkendegivet deres Hensigt om endelig at gøre Rock Island »ren«.

Bedring i Kentucky. Kentucky, der i lang Tid har været kendt som en »vaad« Stat, viser ogsaa Tegn paa Forbedring. I de første 6 Maaneder af indeværende Kalenderaar er der afgivet Beretning om 1258 Domfældelser i Staten. I det mindste to eller tre eklatante Sejre er vundet for Forbudssagen i Kentucky i det sidst forløbne Aar.

En af disse skyldtes den heldige Retsforfølgning mod Central Consumers Company i Louisville. Dette Selskab drev et stort Bryggeri for Tilvirkning af Alkohol af Korn, og blandt dets Aktionærer fandtes *nogle af Louisvilles mest indflydelsesrige Mænd.* Der anlagdes baade kriminel og civil Retssag, og skønt mange var af den Formening, at Regeringen ikke kunde gøre sig Haab om at vinde, vandt den dog. Selskabet selv blev idømt en Bøde paa $ 5,000, medens Præsidenten, Mr. Frank Fehr, en Mand, der indtog en fremragende Stilling i Louisvilles politiske Liv, erkendte sig skyldig og idømtes en Bøde paa $ 3,000. Han blev tvunget til at gaa ud af Selskabet, der reorganiseredes efter at have stillet Sikkerhed for ikke fremtidig at overtræde Loven.

Retsforfølgning af Forbudsembedsmænd i Wisconsin. I mange Distrikter har der været anlagt Sag mod federale Embedsmænd, der har været ude af Stand til at modstaa den Fristelse, deres Stilling bød dem, men intetsteds har Retsforfølgningen været kraftigere end i Wisconsin. Medens de fleste Lovovertrædere i denne Stat sættes under Tiltale i Henhold til Statens Love og ved dens Domstole, har der for Forbundsdomstolene været ført nogle opsigtsvækkende Sager.

Som Følge af en Undersøgelse, der foretoges i det østlige Distrikt, blev *fem Forbundsembedsmænd,* en *Bankdirektør,* en *Sagfører* og 14 Spirituskøbmænd dømt. Blandt de Embedsmænd, mod hvem der anlagdes Sag, var Bertram P. Herzog, *den øverste Forbudspolitiembedsmand,* som dømtes for Bestikkelse og idømtes 7 Aars Fængsel samt en Bøde paa $ 16,000, samt Thomas Delaney, *Chef for Forbudsvæsenet i Wisconsin,* som idømtes 2 Aars Fængsel og en Bøde paa $ 10,000. Sagføreren var Willian M. Burke, en bekendt Borger i Kenosha, Wisconsin. Han havde betalt Gæld ved Hjælp af Penge, han havde tilegnet sig, og som stammede fra »bootlegging« og Bestikkelse. Hans Dom var 5 Aars Fængsel og en Bøde paa $ 14,500. Det opdagedes, at *der var blevet anvendt ¼ Millioner Dollars til disse ulovlige Formaal.* De samlede Fængselsstraffe, som idømtes *alene i denne Sag,* var *31 Aar* og det samlede Bødebeløb *$ 167,000.*

Forbudet i Indiana. Ogsaa i Indiana er de fleste Forbudssager anlagte ved Statsdomstolene, men i det sidste Aar har der været to vigtige Sager for Forbundsdomstolen; disse Sager var vigtige, fordi de begge angik Tjenestemænd og bragte lokale Organisationer, som opmuntrede til at undergrave og trodse Lovens Haandhævelse, til Ophør.

Den første af disse var Sagen mod Dommer James A. West og 6 andre Borgere i Logangsport, Indiana. Alle blev dømt for at have overtraadt Volstead-Loven. *Dommer West, der var Præsident ved Byretten, blev idømt 2 Aars Fængsel.*

Den anden Sag: de Forenede Stater kontra Ike Alvarez og flere, kendes almindeligvis som *Gary Sammensværgelsessagen;* dette er en af de største Forbudssager, der nogensinde har været for Retten. 63 Indstævnte, der ud-

gjorde den saakaldte »Lake County Ring), stod for Retten og 55 blev dømt. Over 200 Vidner blev afhørt under Sagen, der varede i 15 Dage. Nogle af de Indstævnte, der blev løsladte, vilde ogsaa kunne være bleven dømte, hvis ikke *et for Regeringen værdifuldt Vidne var blevet skudt* af nogle ukendte Personer paa Gary's Gader, Dagen før Sagen kom for Retten. *Gary's Borgmester* tillige med *Størstedelen af Magistrats- og Grevskabstjenestemændene* var implicerede i Sagen. Denne Ring var saa mægtig, at det ikke var muligt at faa Lovovertræderne tilbørligt straffede. Der anvendtes et særligt System, i Henhold til hvilket der udnævntes særlige Dommere og Sagførere ved Behandlingen for Byretten af Sager vedrørende Overtrædelser af Forbudsloven. Hele Kommunen var aabenlyst fjendtlig mod Forbud, hvad der fremgaar af den Omstændighed, at der *fra 60 Steder aabenlyst solgtes Spiritus før Retssagen.* Efter Retssagen har Situationen dog ganske forandret sig i denne Kommune.

Hurtig Bedring i Californien. De sidste Par Maaneder har vist en stor Fremgang med Hensyn til Volstead Lovens Haandhævelse i Californien, særlig i det nordlige Distrikt. Sagfører Williams fra dette Distrikt skriver som følger:

»I San Francisco har vi aktiv Hjælp fra »The Real Estate Board«. Som Følge af Meddelelse herfra har flere Hundrede Steder, hvor Volstead Loven overtraadtes, frivilligt lukket. Jeg tror, at aabenlyse og notoriske »bootlegging«-Sammenslutninger inden 6 Maaneder vil være en ukendt Ting i denne Kommune, og at »bootlegging« herefter vil blive drevet hemmeligt, og uden at Offentligheden faar Nys herom .....«

»Vi har ogsaa tiltalt og dømt Ejerne af praktisk talt alle anmeldte Klubber her i Byen, hvor der solgtes Spiritus, og der er i saadanne Tilfælde blevet idømt store Bøder og Fængselsstraffe.«

Sandsynligvis er den største Støtte for Haandhævelse af Forbudsloven i denne Stat fremkommen ved tre heldige Retssager. Den første af disse var Tiltalen mod Theodore Gier og hans Medskyldige. Gier er Millionær og en af de største Vinfabrikanter i Californien. Han blev dømt og baade ikendt Bøde og Fængselsstraf, tiltrods for de store Anstrengelser, der blev gjort for, at han kunde slippe med en Bøde.

Den anden af disse Sager anlagdes mod Harry Rice og hans Onkel, Peter Mc. Donough, Millionær og Diktator i den mere lyssky Verden. *Igennem en Aarrække har Mc. Donough været en politisk Magt i San Francisco* og var den anerkendte Fører i San Francisco »tenderloin« Kvarter og den saakaldte »Barbary coast« Bydel. Begge blev dømt, Mc. Donough til 15 Maaneders Fængsel, medens hans Nevø idømtes 1 Aars Fængsel.

Den tredie Sag var den, i hvilken *3 Embedsmænd fra San Francisco Politi* blev dømt. De anklagedes for at have været Stikkere og Agenter for Smuglere. Sagen varede i 2 Uger, og grundet paa det store Materiale var Juryen 23 Timer om at naa til Enighed om Dommen, som lød paa »skyldig«.

Afsigelse af Interlokutoriekendelser. Et af de bedste og mest effektive Vaaben, der fastsættes i Forbudsloven til Kontrol af Handelen med Spiritus, er »Ulempeparagraffen«, i Henhold til hvilken en Ejendom, der anvendes til ulovlig Fabrikation og Salg af Spiritus ved Retsforfølgning kan erklæres for at være en »Ulempe«, og en Kendelse udstedes, hvorefter det forbydes at anvende saadan Ejendom til nogetsomhelst Formaal i en begrænset Periode.

Disse Bestemmelser anvendes stadig mere og mere. I de første 5 Maaneder af Aaret afsagdes der 380 Kendelser af Forbundsdomstolene. I nogle Tilfælde betød dette Lukning af Bygningerne i 1 Aar. Det sydlige Distrikt i Illinois beretter om 40 Kendelser, medens det sydlige Distrikt i New York anmelder 60. Blandt de lukkede Udskænkningssteder i New York City var Knickerbocker Grill, beliggende i den 42. Gade ved Broadway og et af de største i sin Art i New York. Men det nordlige Distrikt i Californien synes at have anvendt denne Bestemmelse mere end noget andet Distrikt. I de første 5 Maaneder af Kalenderaaret afsagdes der 126 Kendelser i dette Distrikt. Dog efter at the Real Estate Board i San Francisco har laant Haand til at skaffe Byen af med »de blinde Svin«, er mange Steder frivilligt blevet lukket, hvorfor Retsforfølgning ofte er blevet unødvendig.

Uden Tvivl peger denne mere udstrakte Anvendelse af »Ulempeparagraffen«, den voksende Samarbejdets Aand mellem Stat og Forbundsmyndigheder og den mere effektive Organisation til Behandling af Sager i een bestemt Retning — en strengere Haandhævelse af Loven, og en saadan strengere Haandhævelse af Loven vil til sin Tid give det amerikanske Borgerskab en i høj Grad ønskelig Egenskab — en gavnlig Agtelse for Loven.

Vigtige Sager afsluttet i det sidste Aar. Imellem de Tusinder af Sager, der har været til Behandling i det sidste Aar, har mange tiltrukket sig stor Opmærksomhed. *I nogle Tilfælde skyldtes det den Indstævntes fremragende Stilling,* i andre skyldtes det den Bitterhed, hvormed Sagen blev ført. Selv i de »vaadeste« Stater har Regeringen *med Held rejst Tiltale mod rige og fremstaaende Mænd.*

Til denne Rapport føjede saa yderligere Justitsministeren følgende personlige Udtalelse: »*De meddelte Kendsgerninger afslører en af de mest tragiske Epoker i Amerikas Historie med Hensyn til Haandhævelsen af Love. Beretningen viser bl. a., at Justitsministeriet har maattet rejse Tiltale mod et Medlem af Dommerstanden, mod fremragende Medlemmer af den amerikanske Advokatstand, mod høje Embedsmænd inden for Unionens og Enkeltstaternes Regeringer, mod Mange-Millionærer og Ætlinge af Nationens Aristokrati, samtidig med at den fortæller om modbydelige Snigmord, om Bestikkelser og Korruption, som fandt Vej til det allerhelligste, indenfor hvilket Ukrænkelighed af Loven maatte antages at være bleven holdt hellig.*« (Fremhævelserne foretagne af os.)

Og selv om Ministeren nu ogsaa i selve Beretningen udtaler et lønligt Haab om efterhaanden at faa Bugt med de talrige og ofte saa prominente Lovovertrædere, taler de anførte Tal og Referatet af de enkelte »berømmelige« Sager dog saa tydeligt om de uhyggelige Tilstande, Forbudsloven har skabt rundt omkring i Staterne, at yderligere Kommentarer sikkert vil være overflødige.

Der maa desuden her gøres opmærksom paa, at de Sager, som er omtalte i Justitsministerens Beretning, kun er de, der er komne

til Forbundsdomstolenes Afgørelse. Langt det største Antal behandles imidlertid af Enkelt-Staternes Domstole. Men herover foreligger endnu ikke nogen samlet Statistik.

Fra 19 af Amerikas største Byer skal vi dog her med selve Politiautoriteterne som Kilder give følgende Statistik over Arrestationer i 1922, sammenlignet med 1921, hvoraf fremgaar en samlet Stigning af 9 pCt., men for Drukkenskab og uordentlig Opførsel alene en Stigning af 33 pCt. og for berusede Chauffører af 22 pCt.

	Alle Arrestationer		For Drukkenskab og uordentlig Opførsel		For Overtrædelse af Forbudslovene		Berusede Chauffører	
	1921	1922	1921	1922	1921	1922	1921	1922
Chicago, Ill.	117.719	132.296	49.762	64.853	1 074	2.273	823	1.511
Detroit, Mich.	28.041	29.890	6.345	8.872	2 144	2 833	827	893
Cleveland, Ohio ...	31.428	38.964	3.341	5.083	3.807	4.591	635	1 191
Pittsburch, Pa. ...	41 820	48 291	16.990	23 785	244	876	2.154	1.936
Los Angeles, Cal....	92.134	87.001	6.559	9 910	802	1.050	53	49
Cincinnati, Ohio ...	21.973	30.935	3.106	4.241	755	615	98	45
New Orleans, La....	35.090	41.538	7.081	12.511	14	305	66	151
Seattle, Wash.	23.061	23.277	7.774	9 582	1 054	859	278	253
Denver, Colo.....	19.649	18.667	4 046	4 803	1.271	887	174	231
Providence, R. I....	9.533	9.929	3.779	4.330	2	686	83	78
St. Paul, Minn.....	10.076	8.191	3.685	3.933	453	356	227	187
Arkon, Ohio	10.104	10.657	3.935	4.303	940	1.288	120	148
Worcester, Mass. ...	7.229	8 591	3.573	4.163	253	197	69	97
Syracuse, N. Y.....	3.239	3.533	847	1.154	213	214	36	51
Houston, Tex.	13.159	16.541	787	942	243	369	0	46
Hartford, Conn. ...	7 395	7.519	3 207	3.885	608	592	51	61
Paterson, N. J. ...	3 809	4.642	1.505	1.689	8	18	12	20
Springfield, Mass...	5.408	6.114	895	1.376	287	145	10	28
Yonkers, N. Y. ...	4.146	4.369	350	515	102	15	10	27
Ialt	485.013	530 495	127 567	169 930	14.274	18 169	5.726	7.003

Og selve Forbundshovedstaden, Washington D. C., hvor ogsaa Unionens Forbudspoliti residerer, pranger med følgende Tal indtil Udgangen af Finansaaret, d. 30. Juni 1923. (Byen havde i 1920 437,571 eller ca. $^1/_2$ Million Indbyggere).

	Alle Arrestationer	For Drukkenskab	For Overtrædelse af Forbudslovene	Berusede Chauffører
1918	—	2.812	—	—
1919	—	6.510	—	—
1920	—	3.491	—	—
1921	56 592	5 415	7.115	166
1922	61.057	6.375	9.173	206
1923	66.663	8 099	12 751	521

Ifølge det amerikanske Advokatselskabs Beretning for 1922 er Forbrydelserne i en uhyggelig Stigning i Amerika og i hurtigere Tempo end Befolkningstilvæksten. Medens denne fra 1910 til 1922 har været i 14.9 pCt., er Forbrydernes Antal steget med 16.6 pCt. New York har i 1921 haft 260 Mordere, medens London kun har haft 17 og de Forenede Stater ialt 7850, medens England og Wales tilsammen kun har haft 63.

Et andet interessant statistisk Materiale foreligger fra Generalmajor *M. W. Ireland* (fra 1918) over kroniske Alkoholister blandt Rekruterne i de forskellige Stater, blandt hvilke adskillige i længere eller kortere Tid har haft helt eller delvist Forbud. Antallet af kroniske Alkoholister pr. 1000 Rekruter stillede sig da saaledes:

Massachusetts	6.3
Delaware	5.7
Rhode Island	5.5
Vermont	5.4
Connecticut	3.9
Maine	3.2
District of Columbia (Washington)	2.3
New Jersey	1.1
Illinois (Chicago)	0.8
Michigan	0.8
North Carolina	0.7
Indiana	0.5
New York	0.5
Ohio	0.4
Texas	0.3
Pennsylvania	0.1
Alle de øvrige Stater	0.0

Her viser det sig, at en Stat som Maine, der i ca. 70 Aar uafbrudt har haft Totalforbud, møder op med saa højt et Tal som 3.2 Promille, medens Staten Nevada, hvori der indtil dette Tidspunkt (1918) ikke var en Kommune, som havde Forbud, slet ingen kroniske Alkoholister har blandt Rekruterne. Og Staten Delaware, der siden 1907 var tørlagt for mere end tre Fjerdedeles Vedkommende, og i 1917 fuldstændig tørlagt med Undtagelse af Staden Wilmington, møder med det forfærdende Tal af 5.7 Promille. Derimod er Staten Illinois med Storbyen Chicago, der ellers var berygtet som et af de største Alkoholcentre i Nordamerika, nede paa det beskedne Tal af 0.8 Promille, medens Massachusetts,

der siden 1881 for Størstedelen var lokalt tørlagt, staar øverst paa Listen med 6.3 Promille. Og i 31 Stater var der overhovedet ingen eller ogsaa blot et forsvindende Antal kroniske Alkoholister blandt Rekruterne.

En overraskende Virkning fik Forbudet for Californiens Vindyrkere. Thi medens disse allerede under Krigsforbudet ventede, at de skulde blive nødte til at grave deres Vinstokke op, og frygtede en økonomisk Ruin, gik det lige omvendt. Efter Forbudets Ikrafttræden blev Efterspørgslen efter Druer større end nogensinde før, og det ikke blot efter de Sorter, der sædvanligt anvendes som Bordfrugter og til Rosiner, men fuldt saa meget efter de egentlige Vindruer, saa Dyrkerne i Stedet kunde udvide de Arealer, hvorpaa der dyrkes Vin, meget betydeligt, samtidig med at Priserne gik enormt i Vejret.

Ifølge Opgørelsen fra de Forenede Staters Landbrugsdepartement i Forbindelse med den statistiske Afdeling af Californiens Landbrugsdepartement blev der i Aarene 1921 og 1922 nyplantet henholdsvis af Vinstokke til

	Vinfremstilling acres	Bordfrugter acres	Rosiner acres
1921	10 542	25.513	54 910
1922	15.113	24 669	32 520
Ialt	25 655	50 182	87 430

medens der i Forvejen fandtes af frugtbærende Arealer til

Vinfremstilling acres	Bordfrugter acres	Rosiner acres
121.218	83.418	244 195

og det samlede vinstokbærende Areal da ved Udgangen af 1922 var 612,098 acres, og senere er det nye Areal (ved Udgangen af 1923) yderligere forøget, ialt med over ½ Million acres i forskellige Egne af Amerikas forenede Stater.

Og Departementet gør udtrykkelig opmærksom paa, at denne Inddeling i de 3 Klasser kun er foretaget efter Sorter, saaledes som de tidligere almindeligt blev anvendte, medens man ikke garanterer for, at de ikke nu anvendes paa en helt anden Maade — hvilket med andre Ord vil sige, at en stor Del af Bordfrugt-

og Rosin-Druerne meget vel kan have fundet Anvendelse til Fremstilling af Vin.

Da det tilmed er bleven tilladt i enhver Husholdning at have 200 Gallons eller 800 Liter Druesaft aarlig, og der ikke udøves nogen Kontrol med, hvorvidt denne Saft gærer eller ej, er Hjemmefabrikationen af Vin steget enormt, saa man regner med, at der nu produceres 3 Gange saa megen hjemmelavet Vin, som der tidligere fabrikeredes i de Forenede Stater i det hele plus Importen fra andre Lande.

Hvor stærk Efterspørgslen er bleven, giver de stigende Priser et tydeligt Udtryk for. Medens der i Aarene før Forbudets Ikrafttræden i Californien kun betaltes fra 9 til 14 Dollars pr. Ton friske Druer (og Prisen et Aar endog var nede paa 7 Dollars), steg Priserne i de to første Aar efter Forbudet til mellem 60 og 125 Dollars pr. Ton, alt efter Kvaliteten (ifølge Opgivelser fra en Landbrugskonsulent i San Francisco).

I andre af de vindyrkende Stater, som i flere af Centralstaterne, er Udviklingen gaaet i samme Retning.

Det siger jo nu sig selv, at det i et Forbudsland, hvor hemmelig Fabrikation og Handel samt Smugling af alkoholiske Drikke unddrager sig Kontrol, ikke vil være muligt at faa en blot tilnærmelsesvis nøjagtig Statistik over Produktion og Forbrug af Alkohol til Drikkebrug. Vi skal da ogsaa afstaa fra at forsøge paa at tilvejebringe en saadan, og de Forsøg, der af Forbudsledelsen i U. S. A. er gjort i saa Henseende, maa under Hensyn til Grundlaget derfor henregnes til de af Formaalet paavirkede Skøn. —

Men hvordan ser nu socialt interesserede Forfattere, der offentligt har givet deres Mening til Kende, paa den Udvikling, Forbudsbevægelsen har skabt? Som før nævnt, gør der sig en stærkt stigende Bekymring gældende blandt ledende Personer indenfor Universitetskredse. Herpaa skal vi nævne et Par Eksempler.

Præsidenten for det store og berømte Yale-Universitet i New Haven (Connecticut), *Dr. Angell*, erklærede i en senere offentliggjort Tale (i Juni 1922) til de unge Kandidater, der netop havde taget deres Grad, at »Lovovertrædelser (i Amerika) har aldrig været saa almindelige eller saa udbredt sete igennem Fingre med som i Øjeblikket«, og hertil føjede han saa som en særligt indtrængende Appel til de unge Kandidater: »Dette er en Kendsgerning, som rammer i selve Hjertet af vort Regeringssystem, og den unge Mand, som nu begynder paa sin egentlige Livsgerning, maa da

afgøre med sig selv, om han ogsaa vil se igennem Fingre med eller endog gøre sig til Medskyldig i en saadan Tilsidesættelse af Lovene, eller om han for Alvor vil gøre Front mod en saadan Strømning.«

Og Præsidenten for de Forenede Staters største Universitet, Columbia-Universitet i New York, den ogsaa her i Landet velkendte *Dr. Nicholas Murray Butler*, brugte i en Tale, han i Januar 1923 holdt for Staten Ohio's Advokat-Forening, og som senere er udkommen som en selvstændig Pjece under Titlen: »*Law and Lawlessness* (Lov og Lovløshed), bl. a. følgende Udtryk: »At Sætten sig udover Love, Ulydighed mod Love og Foragt for Love i højeste Grad er taget til og stadig tager til i dette Land, er der ingen Tvivl om« ... »det er rigtignok et sørgeligt Resultat af vor Eksistens som uafhængig Stat gennem halvandet Aarhundrede, for os, som proklamerede for Verden, at vi havde tilvejebragt de bedst mulige Vilkaar for Frihed under Loven, at vi nu skal udpeges som en lovbrydende Nation par excellence«. Og senere: ... . »Det er ikke saa mange Aar siden, at Amerikanerne plejede at le ad det preussiske Bureaukrati og med Ringeagt pege Fingre ad de mange Opslag med »Verboten«, som saaes overalt i Preussen. Vort Bureaukrati er nu fuldt saa slemt, som Preussens nogensinde har været, uden at være saa effektivt, og nu har vi et Dusin »Verboten«-Opslag for hver Gang Preussen har ét.« Og sluttelig fælder han en knusende Dom over den 18de Tilføjelse (Eighteenth Amendment) til Unionens Grundlov (Forbudsbestemmelsen), om hvilken han bl. siger, at »den er et umoralsk og tyrannisk Indgreb i Privatlivet«, at »de bedste i Nationen har ikke nogen som helst Interesse i Alkoholtrafiken, og de er uden Undtagelse Modstandere af Saloonerne. Men de er lige saa meget imod at gøre de forenede Staters Konstitution til et Befordringsmiddel for Politireglementer, der skal gælde for hele Landet, og som blander sig op i Sager ikke blot af offentlig Interesse, men ogsaa angaaende de mest intime Detailler i det personlige og private Liv, indbefattet Mad, Drikke og medicinsk Behandling.« Og samtidig med, at han erklærer sig som uforsonlig Modstander af Saloon-Systemet og som en ivrig Forkæmper for Ædruelighed, bruger han endnu langt stærkere fordømmende Udtryk om Forbudsloven, som han betragter som en grænseløs Ulykke for sit Land.

Af andre lige saa fordømmende Udtalelser om Forbudsloven skal vi kun henvise til saa alvorlige Skrifter som den tidligere

Guvernør for New Jersey *E. C. Stokes* (»*Back to the Constitution and the Fulfillment of the Law*«, Trenton 1923), »Adress of Hon. *Joseph W. Bailey* before the Mississippi Bar Association«, May 1923, eller *Fabian Franklin: »What Prohibition has done to America*«, New York 1922, som det vilde føre for vidt her at begynde at citere af, men som alle aander den dybeste Bekymring for Følgerne af det usalige Misgreb, det var, at bringe Forbudsbestemmelsen ind i selve den hellige amerikanske Konstitution.

Men naturligvis er der ogsaa Forfattere, der hævder den stik modsatte Opfattelse og betragter Forbudets Indførelse som en Verdensbegivenhed, der indleder en Guldalder-Æra for Amerika. Hertil hører naturligt først og fremmest de, der var de drivende Kræfter ved Forbudets Gennemførelse, og som nu sidder og leder dets Gennemtvingelse i Praksis, nemlig Anti-Saloon-Ligaens Folk, der har deres Hovedsæde i Washington opad Regeringskontorerne, og som rekrutterer den Stab af Embedsmænd, som Regeringen har ansat til at vaage over Forbudslovens Overholdelse. Læser man de Synspunkter, der fremsættes fra den Side, falder de saa nøje sammen, at det vil være tilstrækkeligt at fremdrage en enkelt Forfatter, i Særdeleshed naar vi vælger en, der maa antages at være Forbudstilhængernes officielle Talerør og første Tillidsmand, selve Chefen for Forbudsdepartementet i Washington, »The Prohibition Commissioner« *Mr. Roy A. Haynes*, der netop i Sommeren 1923 først gennem en Række Artikler i forskellige Blade, dernæst i Bogform under Titlen »*Prohibition inside out*« gav en Række officielle Meddelelser om sine Erfaringer fra sin Virksomhed og sin Tro paa Fremtiden.

Den paagældende omfangsrige Fremstilling er ved hele dens impressionistiske Karakter ikke let at referere. Den er paa en Gang underholdende som en spændende Nic-Carter-Roman, ved de indgaaende Skildringer, den giver af livsfarlige Kampe mellem Forbudspolitiet og Overtræderne af Forbudet (Smuglere, »Bootleggers«, »Moonshiners« o. s. v.), stærkt aggressiv overfor Forbudets aabenlyse og skjulte Modstandere, insinuerende i Retning af at kaste Skylden for de alvorlige Ulemper, der er forbundne med Forbudets Gennemførelse, over paa nyligt indvandrede Elementer af Befolkningen, som endnu ikke er blevne besjælede af den rette »amerikanske Aand«, højtidelig og dydig forarget, hvor der slaas paa moralske Strenge, naivt selvtillidsfuld og sangvinsk, hvor Forbudets snarlige og fuldstændige Sejr profeteres, samtidig med at alle disse Talemaader staar i en uhyggelig, skrigende Dis-

harmoni til de Kendsgerninger, Bogen selv bringer, og de Tal, der fremdrages for at tale i Sejrens Favør, ofte enten er ganske ensidige eller ligefrem i Modstrid med, hvad der fra anden officiel Side opgives til Belysning af Forbudets Virkninger.

Naar man har læst denne Bog færdig, har man ligesom Hovedet fuldt af Bøsseskud og Revolverknald, ser Slagmarker for sig med adskillige Faldne paa begge Sider (og deraf ikke faa uskyldige), ser den vilde Jagt i Natten enten pr. Automobil i højeste Fart eller pr. Smuglerbaad og deres Forfølgere, ser Fængslerne rundt omkring i Staterne fyldte med Lovovertræderne, ser Guldet fra de store Bøder og konfiskerede Varer strømme ind i Statskassen, ser de mange, der søger at forgribe sig paa Statens forseglede Lagre af Spiritus, og blandt dem adskillige af selve Forbudspolitiets Folk og Myndigheder — har man kort sagt faaet et ganske ejendommeligt Indtryk af, i hvor ringe en Grad en Lov respekteres, skønt den skulde være ganske særlig i Pagt med den amerikanske Folkekarakter, fælles som den er bleven for alle Staterne, endog indlemmet som et Led i selve Unionens Forfatning. Og saa kan den kun gennemføres med Ild og Sværd, med dagligt Tab af adskillige Menneskeliv, med Forbryderstemplet sat paa en Mængde Mennesker, der uden denne Lov vilde have været regnede til de hæderlige Borgere, ofte endog blandt Samfundets særligt fremragende og betroede Mænd, medens Lovens Haandhævere dog kun rammer en forsvindende Brøkdel af alle de mange, der dagligt — uden Skrupler — overtræder og omgaar den. (Thi disse Overtrædelser maa efter den før citerede *Joseph Baileys* Angivelser regnes i Millioner Gange for hver Uge).

Det løber jo nærmest En koldt ned ad Ryggen at høre om sligt og tænke sig et Lovmaskineri, der virker paa denne forfærdende Maade.

Forbudskommissæren, *Mr. Haynes*, har f. Eks. i sin Bog et Kapitel, der hedder »*Fallen Heroes*« (Faldne Helte), hvori han opregner Navnene paa 30 Personer af hans egen Stab, som er faldne i Kampen, og kort angiver, hvorledes og hvor de er faldne. Det maa være underligt ligesom at have disse Menneskeliv paa sin Samvittighed — foruden de endnu langt flere, der er faldne paa den anden Side, og alle de, der er faldne indenfor de enkelte Staters særlige Forbudspolitikorps og deres Modstandere.

Man faar virkelig af denne Fremstilling en sørgelig Bekræftelse paa, hvad Aviserne ellers daglig beretter om, at der nu raser en veritabel Guerillakrig mellem Politi og Borgerskabet over hele

de Forenede Staters store Omraade — for med de skarpeste Vaaben at gennemtvinge Respekt for en Lov, som selv adskillige af Lovens Givere og endnu flere af dens officielle Haandhævere dagligt overtræder uden Blusel og for det Folks Øjne, hvis Respekt for Loven man samtidig fordrer.

Der hører da ogsaa en mere end almindelig Optimisme, eller skal vi sige Snæversynethed, til ud fra saadanne Kendsgerninger, som ingen faar et dybere Indblik i end selve Forbudskommissæren, at paastaa, at den amerikanske Forbudslov har været en straalende Sukces, og vente sig, at Kampen for Lovens Gennemtvingelse (som selv dog han ikke nægter Nødvendigheden af at føre) vil ende med en glimrende Sejr, som et Eksempel til Efterfølgelse for hele den øvrige Verden.

Lad os her blot tilføje, at *Mr. Haynes* Bog, der udkom paa samme Tid som Justitsminister *Daughertys* foran gengivne Beretning, i den almindelige Skildring af Forbudskampen kun bekræfter og yderligere uddyber denne, medens det kun brudstykkeagtige og ligesom vilkaarligt valgte statistiske Materiale, *Mr. Haynes* benytter, staar i en skrigende Modsætning til Justitsministerens Tal.

Og den Konference, som Præsident *Coolidge* havde med Gouvernørerne fra de forskellige Stater i Midten af Oktober 1923 angaaende Forbudslovens Haandhævelse, og som vi senere skal vende tilbage til, kommer unægtelig ogsaa til at udviske Billedet af Mr. *Haynes* Optimisme.

Vi vil nu i det følgende indskrænke os til at referere nogle offentlige Udtalelser, der fremkom under den sidste Del af vort Ophold i Amerika, og som da gav Anledning til den livligste Diskussion og den mest interesserede Opmærksomhed.

I Dagene omkring den 10. Oktober 1923 holdt »*The American Federation of Labor*« (Centralorganisationen af de amerikanske Arbejdere) Kongres i Portland i Oregon med den kendte Arbejderfører *Samuel Gompers* i Spidsen. Blandt de Spørgsmaal, Kongressen indgaaende beskæftigede sig med, var ogsaa Forbudsloven og specielt den dertil knyttede *Volstead-Lov*, der som bekendt har fastslaaet, at alle Drikke, der indeholder mere end ½ Rumfangsprocent Alkohol, skal henregnes til de berusende Drikke, af hvilke al Fabrikation, Handel og Transport er forbudt. En særlig Komité havde før de offentlige Forhandlinger behandlet Sagen indgaaende og derefter afgivet en Indstilling, som paa Mødet blev vedtaget med overvældende Majoritet. Af den store Forsamling

paa flere Hundrede Delegerede var der kun 13, der stemte for et Forslag om at anbefale Opretholdelsen af den nu gældende Lov.

Den vedtagne Udtalelse, der ikke blot munder ud i en Opfordring til at modificere *Volstead-Loven* saaledes, at Øl og Vin undrages Forbudet, men som ogsaa giver en Motivering herfor, har følgende Ordlyd:

»Den amerikanske Fagforeningssammenslutning har tydeligt udtalt sig for Indførelsen af saadanne Ændringer i den nuværende Lovgivning, at det bliver muligt at fabrikere og sælge gode Ølsorter og lette Vine.

For at berigtige den Opfattelse, som Forkæmperne for Volstead Loven har søgt at bibringe Offentligheden, nemlig at de amerikanske Fagforeningssammenslutningers Optræden ikke var et ganske korrekt Udtryk for den Stilling, som indtages af de under Sammenslutningerne hørende Arbejderorganisationer, anbefaler Kongressen, at vi her ved en Afstemning stadfæster de af de tidligere Arbejderkongresser trufne Afgørelser med Hensyn til dette Spørgsmaal, idet man samtidig tiltræder de Udtalelser, der er indeholdt i det af Forretningsudvalget for den politiske Propagandakomitè udsendte Cirkulære. Grunden hertil er den, at man ikke ønsker, at der skal herske nogen Misforstaaelse med Hensyn til den amerikanske Fagforeningssammenslutnings Stilling til dette vigtige og betydningsfulde Spørgsmaal.

Vi er af den Mening, at Gennemførelsen af Volstead Loven har medført Resultater, der i sig selv er saa langt fra at nærme sig til det, som blev lovet, og som vi havde Grund til at vente vilde blive Følgen af at vedtage »den attende Ændring«, saaledes at vi føler os berettiget til at udtale, at den rimelige Ændring, der nu ønskes med Hensyn til den strenge Gennemførelse af den attende Ændring, vil blive hilst af Befolkningen med en Følelse af Lettelse.

Sagen er den, at offentlige Restaurationer er blevne afløste af hemmelige Salgssteder, og at man i Stedet for autoriserede Sælgere af Spiritus, som drev deres Forretning under nøje Tilsyn og underkastede strænge Lovbestemmelser, nu har utallige Forhandlere af Sprit, som sælger deres elendige og giftige Varer i Hemmelighed, til stor Skade baade for Befolkningens Sundhed og Moral.

Den Omstændighed, at der drives slige modbydelige Virksomheder, har medført, at man har maattet ansætte en hel Armé af saakaldte Forbudsembedsmænd, af hvilke mange, i deres Iver for at faa respekteret den eneste Lov, i hvilken de er interesserede, ikke er veget tilbage for at tilsidesætte og se ganske bort fra alle andre Love. Med den ulovlige Sælger af forbudt Spiritus paa den ene Side, og den lovbrydende Forbudsembedsmand paa den anden Side er der paaført Befolkningen ubodelig Skade, idet dens Agtelse for Loven er bleven alvorligt undergravet.

Det er vor Tro, at dette Forhold vil kunne afhjælpes ved at give den attende Ændring i de Forenede Staters Forfatning en mere rimelig Fortolkning end den, der gives ved den saakaldte Volstead Lov, og vi anbefaler, at Forretningsudvalget gennem sin Lovgivningskomité bør gøre sig al mulig Umage for at hidføre saadanne Ændringer i denne Lov, at Befolkningen faar Adgang til at skaffe sig gode Drikke i Stedet for det »Radium«, der nu forgifter de

Personer, der er enfoldige nok til at drikke det, og som opfordrer til Smughandel og til de virkningsløse Forsøg paa at komme denne Smughandel til Livs — denne Smughandel, der har bragt saa megen Forvirring ind i vort indrepolitiske og sociale Liv.«

Naar det fra saa mange Sider hævdes — og maaske med nogen Ret — at Forbudsloven særlig har været til Velsignelse for Arbejderne, vil det af det foranførte ses, at disse just ikke paaskønner eller indrømmer dette, og at selvom Saloonernes Lukning utvivlsomt forbigaaende har været et Gode, er dette maaske dog mere blot tilsyneladende, idet de saa langt fra i Virkeligheden er forsvundne, men nu blot eksisterer som mere eller mindre aabenlyse Smugkroer, og at der under de rigoristiske Forbudsbestemmelser efterhaanden er affødt saadanne beklagelige Følger, der synes at være i livlig Udvikling, og med Tiden vil kunne løbe ud i Tilstande, der er langt værre end de, der herskede under det gamle, tidligere godkendte, Saloonsystem. Og at dette særligt vil gaa ud over Arbejderstanden, er vel nok det alvorligste Varselsraab i den paagældende Resolution. —

Hvor lidet tilfredsstillende Resultaterne af Kampen for at gennemføre Forbudsloven i Praksis har været, trods Forbudskommissærens beroligende Erklæringer, bærer da ogsaa den Konference, som Præsident *Coolidge* havde arrangeret med de forskellige Staters Guvernører den 20. Oktober 1923, tydeligt Vidnesbyrd om, skønt Præsidenten lige i Forvejen havde modtaget i det hvide Hus en Forsamling af Forbudets særlige Fortalere, der var forsamlede i Washington fra 13.—15. Oktober, og hvis Forsikringer da aabenbart heller ikke har beroliget ham.

Der var til denne Forhandling mødt Guvernører for 36 Stater, overfor hvilke Præsidenten fremholdt deres fulde Medansvar for Haandhævelsen af Forbudslovene og indtrængende henstillede deres aktive Medvirkning i saa Henseende med alle til Raadighed staaende, lovlige Midler. Vi skal nu gengive det væsentligste i denne Henseende af Præsidentens Tale, der ogsaa berører et Par andre Spørgsmaal, og Betragtninger over de amerikanske Loves Overholdelse i Almindelighed:

— — —

Det vil kun være en Sag af den største Betydning for vort Land, der kan retfærdiggøre en Sammenkaldelse til en Konference her i Washington af de højeste udøvende Embedsmænd i Landet. De er blevet opfordrede til at komme tilstede her, for at jeg kunde faa Lejlighed til at forelægge Dem nogle Problemer vedrørende en Haandhævelse af Loven. En blot og bar Udtalelse om

Hensigten med denne Konference er tilstrækkelig til, at De vil forstaa dens store Betydning, thi en Regering, der ikke haandhæver sine Love, fortjener ikke Navn af en Regering og kan hverken vente Støtte fra sine egne Borgere eller Agtelse fra den øvrige Verden.

— — —

Der er et Problem, der i visse Retninger er af verdensomfattende Karakter. Det anses for at være af en saadan Vigtighed for vort Velfærd, at vi fandt os foranlediget til at sende særlige Repræsentanter, da Folkenes Forbund fornylig overvejede Spørgsmaalet om en Regulering af Opiumshandelen.....

Et andet Problem, som jeg ønsker at henlede Opmærksomheden paa, vedrører berusende Drikke. Den attende Ændring blev foreslaaet af Kongressen i 1917 og dens Vedtagelse blev offentliggjort i Januar 1919. Den forbyder Fabrikation, Salg, Transport, Import og Eksport af Spiritus til Nydelse og giver Kongressen og de enkelte Stater lige Beføjelse til at vedtage Love til Haandhævelse af disse Bestemmelser. Denne Beføjelse blev udøvet af Kongressen ved Vedtagelsen af Forbudsloven (Volstead Loven), som blev endelig vedtaget i Oktober 1919, idet to Trediedele af de tilstedeværende Medlemmer i Repræsentanternes Hus og Senatet stemte for Lovens Vedtagelse. I det store og hele har alle Staterne i Henhold til den dem ved den attende Ændring tillagte Beføjelse ligeledes vedtaget Haandhævelseslove. I alle Staterne har der længe været Love til Regulering af Salg af berusende Drikke, og i mange Stater var Forbudet allerede blevet vedtaget forud for dette Tidspunkt.

Hverken Ændringen (til Grundloven) eller Forbudsloven (Volstead Loven) fritager imidlertid Staterne for deres Ansvar med Hensyn til berusende Drikke, hvorimod Ændringen giver dem visse Beføjelser, og Forbudsloven bemyndiger Rigsadvokater og Statsadvokater til i de Forenede Staters Navn at anlægge Retssager om Forbudsnedlæggelse ved enhver kompetent Domstol i de Forenede Stater.

Den nationale Forbudslov paalægger Direktøren for Skatteværsenet samt dennes Assistenter, Funktionærer og Inspektører at paase, at Loven opfyldes. I Henhold hertil er der ansat en Underdirektør for Skatteværsenet ene og alene med den Opgave at paase, at Lovens Bestemmelser sker Fyldest, og der findes Forbudsassistenter og Inspektører i hver Stat. Tilsvarende Bestemmelser findes i næsten alle Lovene, der gælder for de enkelte Stater.

Saavel Forfatningen, Fælleslovene som de enkelte Staters Love skal overholdes af Landets Beboere. Det er Forfatningens Bestemmelser, der forlanges opfyldte — Forfatningen, som paalægger Præsidenten at paase, at Lovene bliver nøje opfyldte; og de enkelte Staters Forfatning paalægger deres Guvernører en lignede Pligt.

Forfatningen og Lovene er fuldstændig klare, og de Ordrer, som de giver Præsidenten og Guvernørerne, er ligeledes fuldstændig klare. Landet burde vide alt dette. Man burde gøre sig fuldstændig klart de Pligter, Loven paalægger. Man burde kunne forstaa, at naar Love er blevet vedtagne, er der ikke og kan der ikke være noget Spørgsmaal om Embedsmændenes Pligt til at paase, at de følges, og at de skal gøre dette med de Midler og paa den Maade, som Loven fastsætter til deres Haandhævelse. De har intet Valg. De kan ikke kritiseres, fordi de gør deres Pligt. Dette er ikke noget politisk Spørgsmaal; det kan ikke gøres til et politisk Spørgsmaal. Hvis der er noget Princip, som er fastslaaet gennem Tiderne, ved fælles Aftale, ved Grundlovens eller anden

Lovs Bydende, saa er det det, at de udøvende Embedsmænd har Pligt til at paase, at Loven sker Fyldest. Hvis Sagen ikke forholdt sig saaledes, vilde der aldeles ikke have været nogen Beføjelse til at sammenkalde nærværende Konference. Jeg kan ikke se, at der kan være mere end een Mening om den Ting, og kan ikke tænke mig andet, end at alle ansvarsfulde Personer vil være enige med mig heri.

Det fremgaar ikke af en eneste af de i den attende Ændring indeholdte Bestemmelser eller af den nationale Forbudslov, at det har været paatænkt, at Staten skulde afgive noget af sit Ansvar. I Henhold til disse Love er Forbudet obligatorisk i alle Stater, for det er udtrykkelig bestemt i Fællesforfatningen, at de i Henhold til disse Love vedtagne Regulativer og Bestemmelser skal være Landets Lov. Alle Landets Indbyggere er forpligtede til at overholde dem. Men Staterne har stadig Beføjelse til i Henhold til den Myndighed, der udtrykkelig er tillagt dem ved den attende Ændring, at vedtage Love om Forbudsbestemmelsernes Udøvelse, og de har stadig den fælles Forpligtelse til at vedtage og føre Love om Forbudets Udførelse ud i Livet — og denne Forpligtelse opfyldes maaske ikke altid, men man kan aldrig stryge Forpligtelsen af sig.

Pligten til at haandhæve Loven hænger nøje sammen med Lovlydighed. Dette afhænger af Folket selv. Den attende Ændring forbyder Fabrikation, Transport, Salg, Eksport og Import. Dette er Sagens handelsmæssige Side. Handel med Drikkespiritus er udtrykkelig forbudt. Det er dette Omraade, der frembyder de fleste Vanskeligheder. De Mennesker, som vil tjene Penge ved en ulovlig Handel med berusende Drikke, giver Anledning til de fleste Vanskeligheder. Hvis disse Vanskeligheder kunde hæves, vilde Resten være let.

Disse Problemer maa gøres klart for det amerikanske Folk. Regeringen er dets Regering; disse Love er dets Love. Det har dannet den nuværende Regering og har vedtaget Lovene paa forfatningsmæssig Vis til dets Bedste og for at beskytte dets Frihed. Det amerikanske Folk er ikke en Nation af Drukkenbolte; det er ikke en Nation, der kan beskyldes for Skinhellighed. Det vil ikke finde sig i Anarki. Det er et ædrueligt, ærligt og oprigtigt Folk. Det nærer Respekt og Ærbødighed for den lovligt indsatte Myndighed. For det er Loven en Rettesnor for dets Gøren og Laden. Disse fundamentale nationale Ejendommeligheder skal ikke forandres. Dette Grundsyn paa Livets forskellige Forhold skal ikke undergaa nogen Forandring.

Folkets store Masser er i høj Grad lovlydige. Denne store lovlydige Bestanddel er berettiget til Støtte og Beskyttelse. Det er min Hensigt at yde denne Støtte og Beskyttelse i det Omfang, som det er mig muligt ifølge Forfatningen og Landets Love overfor enhver lovstridig Paavirkning. Landets Embedsmænd skal gennemføre Loven. Det Apparat, der staar til Raadighed for Gennemførelsen af Loven, indeholdes i Kongreslovene og i de enkelte Staters Love. Dette Apparat maa benyttes til det yderste for at sikre, at Lovens Bestemmelser sker Fyldest. Det er min absolute Hensigt at benytte det. Folket skal vedblive med at være lovlydigt. Dette Princip skal vedblive at gælde, naarsomhelst det amerikanske Folk skal afsige Dom over det, fordi det er Grundvolden for alle dets Institutioner.

Disse Problemer kan kun løses, hvis vi gør vort Bedste for at hidføre deres Løsning. De skal ikke afgøres ved Fordomme. De skal ikke besvares ved Hjælp af politisk Intrige. De skal ikke imødegaas af de yderliggaaende, hver-

ken fra den ene eller den anden Side. De skal ikke løses saaledes, at de tilfredsstiller lumpen Egenkærlighed. De skal løses efter det amerikanske Folks rolige og klare Dom igennem en klar og maalbevidst Tilkendegivelse af dets høje moralske Hensigter. Loven er Folkets Røst. Bagved den og til Støtte for den ligger det helligste og højeste i Menneskets Natur. Lovens Opfyldelse og Lovlydighed er ifølge vore Institutioners Natur ikke noget, vi har besluttet os til i denne Republik, men er Udtryk for en Trang til at leve i Overensstemmelse med Sandheden. De er iklædt en aandelig Betydning, i hvilken man vil kunne lære sig til, om det amerikanske Ideal om Selvstyre skal leve eller dø.«

Under de efterfølgende Forhandlinger, der varede 4½ Time, tog to af Guvernørerne, *M. Smith* fra Staten New York og *Albert A. Ritchie* fra Maryland, bestemt Afstand fra *Volstead-Loven* og erklærede, at den efter deres Mening ikke lod sig haandhæve, og at den burde forandres. Ogsaa Guvernøren for Nord-Carolina, *Cameron,* rejste Indvendinger mod Volstead-Loven, men man enedes dog om følgende Program for Arbejdet for Lovens Gennemførelse:

1) At iværksætte Samarbejde mellem alle Myndighederne, i Forbundsstaten og i de enkelte Stater.
2) At henvende sig til Pressen med Anmodning om at yde Støtte til Forbudslovgivningens Gennemførelse og Tvangslovens Overholdelse og at behandle Undladelsen af at opfylde Loven som Lovløshed.
3) At anmode Forbudsembedsmændene fra Byerne, Amterne og de enkelte Stater om at udforme en Plan til Lovenes ensartede og effektive Gennemførelse, idet man lover dem Statens mest virksomme Støtte dertil.
4) At anmode Stats- og Rigsadvokater om at tiltræde Planen, idet man lover dem al fornøden Støtte.
5) At træffe Foranstaltninger, saaledes at lovstridige Borgere og Udlændinge tvinges til fuldtud at respektere Lovene og de Embedsmænd, der haandhæver Lovene.
6) At foranledige Samarbejde mellem Statsmyndighederne for alle ovennævnte Formaals Skyld.
7) At drage Omsorg for Børns Undervisning om Alkoholens skadelige Virkninger.

Ligesom en tidligere Minister i Wilsons Kabinet udtrykte overfor os, at den hele Sammenkomst kun var en Teaterforestilling, saaledes var den almindelige Opfattelse blandt andre Personer, med hvem vi drøftede denne opsigtsvækkende Sammenkomst ogsaa, at der ikke vilde komme noget som helst ud af det skønne Program, men at Lovens Gennemførelse vilde finde Sted paa ganske samme utilfredsstillende Maade som hidtil. Men Præsidentens Bekymringer og utvetydige Tilkendegivelse af de alvorlige

Mangler ved Lovens Gennemførelse turde dog vist paa det kraftigste desavouere Forbudskommissærens Forsikringer om det modsatte.

Netop i Anledning af den forestaaende Konference mellem Præsidenten og Guvernørerne havde Direktøren af Anheusser-Busch' mægtige Bryggeri i St. Louis — et af de Bryggerier, der pinligt har overholdt *Volstead*-Loven og bl. a. fremstillet en af de faa drikkelige Ølsorter, der ikke har mere end ½ Rumfangsprocent Alkohol — *Hr. August A. Busch*, udsendt et aabent Brev til Præsidenten, i hvilket der rettes de alvorligste Anklager mod Forbudsdepartementets Taktik og gives saa fældende Beviser for Rigtigheden af de fremførte Anklager sammen med en Række yderst interessante statistiske Oplysninger om, hvilket Antal Stemmer i Befolkningen, der har staaet bag ved Kongressens og Enkeltstaternes Vedtagelse af Forbudsloven, at dennes Tilhængere tog det Parti slet ikke at besvare eller søge at modbevise de rejste Anklager, skønt Aviserne rundt omkring i Staterne udførligt refererede disse.

Da *Hr. Aug. Busch* er kendt overalt i Amerika, vil hans aabne Brev uden Tvivl have haft stor Vægt, og selv om Politikerne i Øjeblikket for en stor Del lod det gaa hen over deres Hoveder, vil det dog sikkert have paavirket Opfattelserne i vide Kredse af det amerikanske Folk, saa det ikke vil gaa sporløst hen under den fremtidige Debat om Forbudet.

Som Motto for Brevet staar det nedenfor anførte Citat fra en af den afdøde Præsident *Hardings* Taler.

Vi skal her gengive Begyndelsen af det aabne Brev og af Resten uddrage enkelte særligt interessante Punkter:

»Gennem Dagspressen har vi bragt i Erfaring, at De har indkaldt Guvernørerne i Staten Washington til Møde den 20. Oktober for bl. a. at overveje Forbudslovenes Haandhævelse. Vi har ligeledes erfaret, at De har samtykket i at give visse Forbudsforkæmpere, som har været samlede i Washington den 13., 14. og 15. Oktober, Foretræde i Det hvide Hus.

Hr. Præsident, vi tror, at det erkendes af alle, som har det ringeste Kendskab til Sagen, at Forsøget paa at gennemføre Forbudslovene har frembragt katastrofale Resultater i det mindste i tre Retninger:

1) det har demoraliseret Unionens Embedsstand i en Grad, som hidtil har været ukendt i Republikens Historie;

2) det har undergravet Agtelsen for alle Love i den Grad, at de voldsomste Forbrydelser har hærget Landet fra Kyst til Kyst i en saadan Udstrækning, at ingen Borger i Dag ved, naar han er sikker paa Liv og Ejendom;

3) det har sat den virkelige Maadeholdsbevægelse mange Aar tilbage ved at

føre den ulovlige Tilvirkning af alkoholholdige Drikke ind i Hjemmene, ved at oversvømme Landet med alle Slags indført eller indsmuglet Spiritus, og ved at skabe en Hær af Spiritusfabrikanter og Forhandlere af tvivlsom og skadelig Art.

Deres Forgænger sagde den 22. December 1922 i Kongressen: »*Oprigtig talt, der er Forhold vedrørende Lovens Haandhævelse, som smager af en Skandale for hele Landet. Det er den mest demoraliserende Faktor i vort offentlige Liv*«.

Hvis det er sandt, som Præsident *Harding* sagde, og vor egen Erfaring bekræfter Sandheden af hans Udtalelse, at Forbudets Haandhævelse er den mest demoraliserende Faktor i vort nationale Liv, er det da ikke paa Tide, at vor Embedsstand og den tænkende Del af vort Folk fik Lejlighed til alvorligt at overveje de fundamentale Aarsager hertil i Stedet for at lade sig henrive af falske Forestillinger eller af Overvejelser om politisk Hensigtsmæssighed? I over 3 Aar har vi forsøgt at faa Regeringen i Washington til at se disse fundamentale Fakta, og vi har paapeget overfor vore Ledere, at hvis de fortsatte med at tillade Forbudsembedsstanden at nedværdige sig ved Bestikkelse, og hvis de fortsatte en Politik, som udklækkede Foragt for Loven, vilde Landet før eller senere høste en Storm af Forstyrrelse af den alvorligste og farligste Art.

Mange tidligere store Bryggeriselskaber i de Forenede Stater befandt sig, inden der var hengaaet et halvt Aar efter Vedtagelsen af Volstead Loven, i en meget vanskelig Stilling, hvorfor de saa sig nødsaget til at henvende sig til Regeringen med Anmodning om Forbudslovens Haandhævelse til Beskyttelse af den lovlige Forretning, de havde paataget sig at opretholde. Regeringen havde beslaglagt deres tidligere Forretning og havde umiddelbart efter Vedtagelsen af Forbudsloven slaaet ind paa en slap Haandhævelse af Loven og en Favorisering, som gjorde det praktisk talt umuligt for lovlydige Fabrikanter at drive Forretning. Nogle af Bryggeriselskaberne anvendte megen Tid, mange Penge og praktiske Anstrengelser for at forsøge at opnaa en fair og upartisk Gennemførelse af Loven. Vi anser os for berettigede at sige til Dem, at de i Sandhed anvendte flere Penge, mere Tid og større Anstrængelser med Forsøg paa at faa Loven ærligt haandhævet end alle de saakaldte tørlagte Organisationer og Kirker tilsammen. Nogle tidligere Bryggeriselskaber, som beklager sig, blev, efter hvad der meddeles os, udelukkede fra at drive Forretning af Regeringens Agenter, da de havde den Dristighed at anmode om at faa Loven haandhævet. Vi siger til Dem, oprigtigt og ærligt, at vore Anstrængelser for at gennemføre Loven mislykkedes ikke alene, fordi vi ikke kunde faa noget effektivt Samarbejde med Regeringen, men fordi Loven som Følge af selve sin Natur ikke kan haandhæves.

Samtidig med, at vi forsøgte at faa en fair Gennemførelse af Loven, gav Regeringen faktisk gennem de Forenede Staters Søfartsministerium et Eksempel paa Krænkelse af Loven, som ikke har sin Lige i Historien, ved at købe og sælge store Kvanta Spiritus til Brug for Passagererne paa de Skibe, der ejes og drives af de Forenede Staters Regering. Søfartsministeriet fulgte den Politik at overtræde de føderale Forbudslove i en Periode, der strakte sig over mere end 18 Maaneder, medens samtidig Regeringen tiltalte og straffede nogle af sine egne Borgere for at have overtraadt paa »tørlagt« Land den Lov, som Regeringen tilsidesatte paa Søen.

Nogle Repræsentanter for Bryggeriindustrien følte sig af to Grunde foranledigede til at anmode om Lovens Haandhævelse, skønt de ikke troede paa Loven og havde bekæmpet dens Vedtagelse med alle til deres Raadighed staaende lovlige Midler. Disse Grunde var:

1) Umuligheden af at afsætte deres lovligt tilvirkede Produkter som Følge af Konkurrencen fra den Strøm af ulovlige Varer, der tilvirkes og sælges praktisk talt overalt med Regeringens Samtykke.

2) Paa Grund af deres Forbindelse med den ulovlige Forretning var de i Stand til at opdage, at denne ulovlige Forretning eksisterede fra første Færd som et Resultat af den føderale Embedsstands Demoralisation for at opnaa politiske Fordele, og da de som gode Borgere var interesserede i at bevare deres Regerings Ukrænkelighed, havde de følt sig tilskyndede til at anmode om Lovens Gennemførelse. Det vil muligt forbavse Dem at erfare, at da nogle af disse Repræsentanter besøgte Washington for at anmode om Beskyttelse af deres lovlige Forretning, blev der nægtet dem Foretræde hos Chefen for Forbudsvæsenet.

Vi tror, Hr. Præsident, at der er visse fundamentale Grunde til, at Forbudsloven ikke kan haandhæves. Forbudspropagandisterne hævder stadig, at kun en ringe Del af det amerikanske Folk er imod Loven, og at denne ringe Del, der overtræder Forfatningen og Lovene, omfatter et fordærvet og lovstridigt Element i vort Folk. Lad os undersøge de faktiske Forhold og se, hvad disse viser.

De ved naturligvis, at Spørgsmaalet om nationalt Forbud aldrig har været forelagt direkte for det amerikanske Folk til Billigelse eller Forkastelse. Loven vedtoges under Krigen under en Bølge af Følelse og Fordom. Det bedste Barometer for det amerikanske Folks Følelser overfor Forbudet ses af Resultatet af Referendumvalgene, der afholdtes i flere Stater forud for Vedtagelsen af den attende Ændring. Vi tror, at disse Forhold fortjener Deres alvorligste Overvejelse. Disse Forhold viser:

1) At 15 Stater før Vedtagelsen af den attende Ændring aldrig lovmæssigt eller forfatningsmæssigt har vedtaget Forbud. I nogle af disse Stater har dette Spørgsmaal været forelagt, men forkastet. I Henhold til den føderale Folketælling i 1920 udgjorde Befolkningen i disse Stater 50,257,517.

2) At den lovgivende Magt i 10 Stater uden at have forelagt dette Spørgsmaal for Befolkningen har vedtaget Forbudsloven. Befolkningen i disse 10 Stater har ikke ved Valg haft Lejlighed til at udtale sig om dette Spørgsmaal. Befolkningen i disse 10 Stater udgjorde 22,014,831.

3) At 23 Stater har vedtaget forfatningsmæssigt eller lovmæssigt Forbud ved en Folkeafstemning. Befolkningen i disse 23 Stater udgjorde 33,000,701.

4) At der ved Afstemningen i disse 23 Stater afgaves 2,666,408 Stemmer for og 2,104,906 imod Forbudet. Flertallet for Forbud i de 23 Stater, hvor der gaves Befolkningen Lejlighed til at stemme, var 561,502.

5) Disse Omstændigheder viser, at kun 4,771,314 Vælgere har haft Lejlighed til at udtale sig om et Forbudsforslag, der angik hele Staten, før den nationale Forbudslov vedtoges, og at omtrent 44 pCt. af Vælgerne i disse Stater var imod Indførelse af Statsforbud.

6) At det samlede Stemmetal, der afgaves for Forbud ved Folkeafstemningen i disse 23 Stater, kun udgjorde 2,666,408.

7) *At faktisk end ikke 2½ pCt. af det amerikanske Folk har udtalt sig*

for Forbud som en Statsforanstaltning før Vedtagelsen af den attende Forfatningsændring.

8) At Hovedresultatet i de Stater, hvor Forbudet vedtoges som en Statsforanstaltning ved en Folkeafstemning, var mod Saloonerne og ikke mod Tilvirkning og Salg af lette og praktisk talt ikke berusende Drikke.

Disse faktiske Forhold vil, tror vi, gøre det klart, Hr. Præsident, at Befolkningen i Stater med en Befolkning paa 72,272,348, aldrig har haft Lejlighed til ved Afstemning at give deres Samtykke til Forbudets Indførelse.

Vi vedlægger et Memorandum, hvori disse Forhold fremstilles i Detailler. Et kort Studium af disse Forhold vil give et afgørende Bevis paa, at Forbudet ikke repræsenterer Flertallet af de Forenede Staters Befolknings Vilje, men derimod, forsaavidt som Folkets Følelser overhovedet fandt Udtryk ved Afstemning, kun 2,666,408 Vælgeres Vilje — eller mindre end 2½ pCt. af hele Befolkningen.

Vi tror, at De, Hr. Præsident, i disse faktiske Forhold vil finde den sande Grund til, at Forbudsloven nu ikke haandhæves i de Forenede Stater, og hvorfor den ikke *kan* haandhæves ... ...«

Til yderligere Belysning af disse alvorlige Anklager anføres bl. a. følgende Eksempler:

Ved de almindelige Valg i 1918 i Staten *Missouri* blev der ogsaa stemt om en særlig Tilføjelse om Forbud til denne Stats Konstitution. Valget fandt Sted, medens 150,000 unge Mænd, der for Størstedelen vilde have stemt imod Forbudsparagrafen, var indkaldt til Krigstjeneste i Europa. Ikke desto mindre blev Forbudet forkastet med en Majoritet af 73,964 Stemmer, og ikke desto mindre ratificerede den nyvalgte lovgivende Forsamling den af Kongressen i Washington for nyligt vedtagne 18. Ændring til Unionens Grundlov — under Pisken af den fortrinligt organiserede og rigt financierede Ledelse af Minoriteten, der ønskede Forbudet gennemført.

Det er bekendt, at der saavel under Præsident *Roosevelt* som under Præsident *Wilson* rejstes en forbitret Kamp mod de store Kapital-Truster med livlig Tilslutning fra den offentlige Mening, men uden at der nogensinde kom noget rigtigt ud deraf. Særlig rettedes Kampen mod tre mægtige Sammenslutninger, Olie-, Staal- og Storslagteri-Trusterne, hvis Forhold var til Undersøgelse, og som var satte under Tiltale af Regeringen — samtidig med at Forbudsbevægelsen havde meget ondt ved at vinde Fremgang.

Men pludselig stilnede — efter Busch's Fremstilling — Forfølgelsen mod Trusterne af, og Forbudsbevægelsen fik for Alvor Vind i Sejlene, i det Øjeblik, da de tre nævnte Truster, som

efter en Aftale, begyndte at skyde umaadelige Pengesummer til Fremme af Folkets »moralske Velfærd« gennem Forbud. Forbudsorganisationerne blev nu saa rigt udstyrede med Penge som ingensinde før, adskillige kendte amerikanske Talere, der var blevne berømte for deres Forfølgelse og Nedrakning af Trusterne, blev engagerede af Forbudsorganisationerne for enorme Honorarer, som Trusterne nu betalte. Og fra det Tidspunkt blev der ikke mere rejst nogen ny Sag mod disse, og de allerede verserende døde hen — alt imens f. Eks. Olietrusten forhøjede Priserne paa Benzin fra 8 til 35 cents pr. Gallon, uden at Regeringen foretog sig noget for at undersøge, om denne Prisforhøjelse nu ogsaa var paakrævet, saa Trusterne fik rigelig Dækning for, hvad de saaledes ofrede paa Forbudspropagandaen.

I det første halve Aar efter Forbudslovens Ikrafttræden steg Overtrædelserne af Loven saa enormt, at selve de lovlydige Bryggere — som nævnt i den citerede Del af det aabne Brev — maatte henvende sig til Forbudsdepartementet for at søge Beskyttelse mod dem af deres Kolleger, der aabenlyst krænkede Loven. Men der skete foreløbig intet derimod — efter Udtalelser fra en af Forbudsdepartementets høje Embedsmænd af den Grund, at hele Departementet var saa korrumperet, at det ikke kunde gribe ind. I Stedet udstedte det Forordninger, hvorved hele Stater eller visse store Byer faktisk blev unddragne Forbudslovene. Som Eksempler paa, hvorledes dette stadig finder Sted, omtaler Hr. *Busch* to senere almindeligt bekendte Forordninger, hvorefter det, som tidligere nævnt, er tilladt enhver Husholdning at skaffe sig 200 Gallons (ca. 800 Liter) Druesaft, over hvis senere Indhold af Alkohol der ikke føres Kontrol, eller tilladt Farmerne, som hidtil, at lave gærede Drikke af Frugtsaft og Cider, altsaa uanset, hvor høj deres Alkoholprocent gaar op, og at gæret Cider netop er en særligt berusende Drik. Paa denne Maade haaber Forbudstilhængerne stadig at faa Støtte ved eventuelle Afstemninger fra den store Stab af Farmere og andre Hjemmefabrikanter af alkoholiske Drikke.

Hr. *Busch* henviser endvidere til den Beretning, der i September 1923 er afgivet af den højt ansete Udgiver *T. Henry Walnut*, af et særligt Bind om Forbudet i »*The Annals of the American Academy of political and social Science*« (for hvilket Akademi den bekendte Minister *Hoover* er Vicepræsident), og hvori Hr. *Walnut* beretter om Indsamling af et stort Korruptionsfond paa ca. 4 Mill. Dollars for Valget af en ny Guvernør i Pennsylvanien i det paafølgende Aar, tilvejebragt ved Bidrag fra Folk, der gen-

nem selve Forbudsautoriteterne havde skaffet sig Alkohol fra de offentlige Lagere eller Tilladelse til at fabrikere og handle med Alkohol, i hvilken Sag saa ansete Mænd som Dommer *Harte* og Senator *Mc. Connell* var implicerede. I den paagældende Periode blev der tillige en mægtig Efterspørgsel efter Flasker til Pennsylvanien, saaledes at der kort Tid før Valget i 1922 fra Milvaukee i Wisconsin blev sendt mere end 10 Millioner Flasker til Pennsylvanien og Ohio.

Den Kilde, Hr. *Busch* her henviser til, det ovennævnte af Hr. *Walnut* redigerede Bind, har forøvrigt ogsaa for os været Kilden til et indgaaende Studium af Forbudssituationen i Amerika, idet der her er samlet 30 Afhandlinger af de mest indsigtsfulde Forfattere baade blandt udprægede Tilhængere og Modstandere af Forbudet, saavel som blandt ganske objektivt refererende Sagkyndige. Til enhver, der vil studere dette Spørgsmaal mere indgaaende, kan vi da ikke noksom anbefale dette Værk.

Men ellers kan der selvfølgelig i en Beretning af den Art, vi her afgiver, ikke være Tale om en mere indgaaende og udtømmende Behandling af den umaadelige Litteratur, der foreligger om et Spørgsmaal, der i saa høj Grad beskæftiger det amerikanske Folk, og i hvis videre Udvikling hele den civiliserede Verden ogsaa udenfor Amerika er højlig interesseret.

Og idet vi nu har søgt at give et kortfattet, objektivt Billede af, hvad vi har set, hørt og læst om Forbudets Virkninger og dets Gennemførelse i Praksis, dels under vor Rejse i Amerika, dels af de Dokumenter og den Litteratur, vi har bragt med os hjem, vil vi til Slut søge at drage nogle almindelige Slutninger og anstille nogle mere personlige Betragtninger over Udsigterne for Fremtiden, idet vi vil bestræbe os for at dele Sol og Vind lige og anføre baade pro et contra i vor Bedømmelse.

IV

Tilbageblik og Fremtidsudsigter

For at forstaa, hvorledes det er gaaet til, at Amerika saa overraskende hurtigt fik gennemført et Totalforbud, er det nødvendigt at se tilbage paa Forbudsbevægelsens tidligere Udvikling og særligt at fæste Opmærksomheden ved de forskellige ekstraordinære Omstændigheder, som Verdenskrigen havde skabt, eller som tilfældigt kom til at foreligge samtidig med denne.

Forbudsbevægelsen er jo af forholdsvis gammel Dato i Amerika. Allerede omkring Aar 1800 blev det forbudt at sælge alkoholiske Drikke til Indianerne, der viste sig slet ingen Modtandskraft at have mod denne Fristelse; og i Begyndelsen af forrige Aarhundrede tager Bevægelsen Fart rundt omkring i Staterne.

Dette havde sine særlige og gode Grunde. Det store Land blev jo for en væsentlig Del befolket af Udvandrere fra den øvrige Verden og særligt fra Europa. Mange af disse hørte just ikke til de heldigste Elementer, andre var frihedselskende Idealister og stærkt religiøst grebne Folk, der i den nye Verden mente at kunne indrette Idealsamfund. Men Nybyggerlivet var brydsomt, Glæderne faa, Genvordighederne mangfoldige og Livskaarene alt andet end blide. Intet Under da, at adskillige af Landets haardt arbejdende Kolonister søgte Trøst og Glæde i Flasken og derved let blev højst ubehagelige Omgangsfæller, ja endog ofte ligefrem farlige Medborgere, for de alvorlige, religiøse og forsagende Elementer, der levede iblandt dem, og som ved deres højere Kultur var selvskrevne til at blive de ledende indenfor de nye Samfund. — Saaledes var Forholdene specielt i de nordlige Landbrugsstater, med den stærke Indblanding af Puritanere og andre religiøse Sekter, som var udvandrede fra Europa for at finde et Fristed, hvor de kunde pleje deres religiøse Overbevisning uden Indblanding fra Statsautoriteter og samtidig skaffe sig udpræget politisk Frihed og Selvstyre.

I Sydstaterne blev det paa tilsvarende Maade Negerspørgsmaalet, som førte en Forbudsbevægelse med sig. Den store Indførsel af dette ukultiverede, afrikanske Befolkningselement, der jo vedblivende holdtes nede som Slaver og Livegne, frembød efterhaanden ogsaa en social Fare for deres Udbyttere, navnlig naar de blev paavirkede af Alkohol, og især efter at de gennem Bor-

gerkrigen havde faaet Friheden og samme politiske Rettigheder (paa Papiret i hvert Fald) som den hvide Befolkning, blev de ofte i højeste Grad forfaldne til Alkohol, drak i Stedet for at arbejde og var da absolut ikke hyggelige at have som Medborgere. Skønt de hvide Sydlændinge ellers ikke af Naturen er Asketer, fandt disse dog ogsaa, at en af Maaderne at holde Negrene i Ave og bedre udnytte deres Arbejdskraft paa var at berøve dem Alkohol — gennem Forbud, idet den hvide Mand altid ad Omveje kunde skaffe sig, hvad han havde Brug for. Og at forsøge at tilvejebringe Afholdenhed eller Maadehold gennem Opdragelse eller lignende etiske Midler syntes haabløst saavel overfor disse lavtstaaende Naturbørn som overfor de raa Indvandrere i de nordlige Stater.

Vi ser da ogsaa, at man allerede i første Halvdel af forrige Aarhundrede begynder at indføre Statsforbud som den naturligste og mest nærliggende Foranstaltning til Bekæmpelse af den udbredte Drukkenskab. Saaledes indføres Statsforbud i Oregon allerede i 1843, i Maine 1846, i Delaware 1847, i New Hampshire 1848 og i flere andre Stater i de følgende Aar, ofte dog kun for en kort Tid ad Gangen, efter Valgenes (og senere Folkeafstemningernes) Udfald. Maine har dog nu haft et uafbrudt Statsforbud i ca. 70 Aar (siden 1884 som Led af dets Grundlov), og Kansas i lidt over 40 Aar. Men hvor man ikke kunde opnaa at faa hele Staten »tørlagt«, forsøgte man efterhaanden og i stigende Grad at gennemføre Forbud kommune-, herreds- og amtsvis, især efter at der i 1893 var stiftet en Organisation til Bekæmpelse af Alkoholtrafiken, officielt med det særlige Formaal at udrydde de saakaldte Saloons eller Bars, hvorfor den antog Navnet *Anti-Saloon-Ligaen.*

Vi maa her indskyde nogle Bemærkninger om disse Salooner, der i saa høj Grad har præget det amerikanske Folks Forhold til Alkoholen eller været de Steder, hvor Alkoholmisbrugene havde deres værste Kilde.

Amerikaneren har fra gammel Tid i Almindelighed ikke som Europæeren nydt Spiritus til sine Maaltider, men her nøjedes med Vand. Naar han drak, var det for at drikke, og som oftest for at drikke sig fuld, hvilket som bekendt letteré lykkes, naar Alkohol nydes udenfor Maaltiderne og navnlig før disse. Saloonerne eller Bar'erne var da i Reglen ikke Restaurationer i europæisk Forstand, hvor Folk kunde gaa ind for at spise, sidde hyggeligt ved et Bord og læse Aviser til et Glas eller en Kop Kaffe, men det

var Steder, hvor man staaende indtog sine Drikkevarer ved en Disk (bar), slugte dem i størst mulig Hast og valgte, hvis man snarest ønskede at føle Virkningerne deraf, de stærkeste Former af Alkohol: Whisky, Genever, Cognac, Rom o. s. v., medens der blev drukket forholdsvis lidt af Øl. Dette sidste var saa meget mærkeligere, som det sædvanlig var de store Ølbryggerier, der var de egentlige Indehavere af Saloonerne, som de ofte lod bestyre af raa, samvittighedsløse, jævnligt tidligere straffede Personer, der ikke skulde bidrage til at højne Tonen i disse Lokaler. Der blev da ofte til Saloonerne i særlige Bagværelser knyttet Spillebuler og Utugtshuse, og da det var en almindelig udbredt Skik, at der skulde gives lige saa mange »Omgange«, som der var Personer i de Selskaber, der i Fællesskab nød deres Drikkevarer i Saloonen, og Værten naturligvis da ofte bestræbte sig for at øge Kredsen af saadanne Selskaber, kunde det blive en baade dyr og skæbnesvanger Historie at besøge disse Lokaler.

»Ordentlige« Mennesker holdt sig da vel ogsaa i Reglen borte fra Saloonerne, men disse havde deres særlige Publikum blandt Arbejderklassen og alle de »Hajer«, der søger at udnytte deres Medmenneskers svage Sider. Naar Arbejderen paa en af Ugens sidste Dage fik sin Løn udbetalt og ofte i Checks, som det da allerede var for sent at faa indløst i Bankerne, var det altid fristende at aflægge et lille Besøg i de Salooner, som der var nok af i Nærheden af Arbejdspladsen, og hvor Værten gerne indløste Løn-Anvisningen i Haab om, at det meste af den, eller ofte hele Beløbet, blev tilbage i hans Kasse.

Og selv om der ogsaa fandtes bedre Salooner, er det ikke for meget sagt, at en stor Del af disse Værtshuse efterhaanden var blevne rene Pesthuler for den arbejdende amerikanske Befolkning, prangende ved næsten hvert Gadehjørne med deres anmassende Skilte, ogsaa ude i Landsbyerne, og omsværmede af Dagdrivere og Bondefangere, der for egen eller Værtens Regning søgte at skaffe saa livligt Besøg i dem som muligt.

Og da der saa endelig i 1893 i den lille By Oberlin i Ohio dannedes en Organisation til Bekæmpelse af Saloon-Systemet, Anti-Saloon-Ligaen, var det intet Under, at den snart fik Efterfølgere i andre Byer og efterhaanden over hele Unionen, især da Bevægelsen blev ført frem af de talrige Menigheder, og en systematisk Agitation for den blev sat i Gang gennem Kirkerne. Gennem disse blev der ogsaa indsamlet Midler til Agitation i Tale og Skrift, men alligevel syntes Bevægelsen dog ikke at have faaet den ven-

tede Fremgang før paa et bestemt Tidspunkt, som tidligere er omtalt. (Se Side 42—43).

I Virkeligheden arbejdede Ligaen heller ikke paa at faa sit egentlige Program: Saloonernes Udryddelse, realiseret. Den tog straks et videre Sigt: at faa selve Alkoholen udryddet; og ved tværtimod at skaane Saloonerne, der stadig udviklede sig i mere og mere uheldig Retning, benyttede den disse som Skræmmebilleder for Befolkningen og arbejdede i Stedet paa at organisere Folkeafstemninger om lokale eller Statsforbud, paa at gøre sin Indflydelse gældende ved Valgene og paavirke de lovgivende Faktorer i Retning af Forbudets Indførelse ved Lov i saa vid Udstrækning som muligt.

I hvilken Grad den formaaede at sætte Folkeafstemninger i Scene og paavirke Lovgivningsmyndigheder, vidner de utallige Afstemninger, der har fundet Sted rundt omkring i Staterne, og den afvekslende Indførelse og Ophævelse af lokale eller Statsforbud, som har fulgt de skiftende Regeringer, paa den tydeligste Maade om.

I Byen Boston (Massachusetts), der i 1920 havde ca. 750,000 Indbyggere, er der saaledes i Aarene 1881 til 1916 arrangeret ikke mindre end 36 Afstemninger om Forbud, skønt de *alle* har givet negativt Resultat, og i hele Staten Massachusetts har der i samme Tidsrum været afholdt ialt 12,520 Afstemninger rundt omkring i Staten, hvis Flademaal er omkring halvt saa stort som Danmarks, men rigtignok i 1920 havde en Befolkning paa omtrent 4 Millioner eller noget mere end Danmarks. Og paa lignende Maade er der virket omkring i de andre Stater — altsaa ogsaa før Anti-Saloon-Ligaen tog fat. Denne fik som sagt først efter nogle Trængselsaar rigtig Vind i Sejlene lige forud for og i Særdeleshed under Verdenskrigen, og flere Omstændigheder kom den her til Hjælp.

Først og fremmest de mægtige finansielle Tilskud fra de store Truster, som den Gang var under Tiltale og i Bekneb, og som ved gennem enorme Tilskud til Anti-Saloon-Ligaen at vise deres Interesse for Folkets »moralske Velfærd« søgte at bortlede Opmærksomheden fra deres egne Affærer og dette med afgjort Held (se herom Side 42—43). Man fortæller, at det i første Række var Petroleumsmagnaten, Milliardæren *John D. Rockefeller* jun., som af sin aarlige Indtægt paa over 100 Millioner Dollars let kunde ofre nogle Millioner aarlig paa »velgørende Formaal«. Og adskillige andre store Virksomheder skød til efter en lignende Skala, maaske ikke altid af rent ideelle Grunde, men muligvis ogsaa, som det

paastaaes, ud fra den Betragtning, at de bedre vilde kunne udnytte Arbejdernes Arbejdskraft, naar man tog Alkoholen fra dem.

Ved Hjælp af disse enorme finansielle Midler blev nu Anti-Saloon-Ligaen i Stand til at udfolde en storstilet Virksomhed: ved Udsendelse af nogle af de mest kendte, men ogsaa højest betalte, Folketalere, — ved Anvendelse af Kirkernes Prækestole og Forevisning af levende Billeder ikke alene i Biografer og paa aabne Gader, men ogsaa i stor Maalestok i Kirkerne, — ved at indrette Bureauer overalt, hvorfra der holdtes Kontrol med alle Politikere og alle, der aspirerede til politiske Tillidsposter, og som man vidste paa utallige, og ikke altid de mest skaansomme, Maader at faa til at stemme for sig eller i hvert Fald til at afholde sig fra at gaa imod, — ved at udsende Bøger og Pjecer i Million-Oplag paa alle mulige Sprog, som tales rundt om i Staterne, og ved først og sidst at knytte den mest intime Forbindelse med de forskellige religiøse Samfund og gøre hele Forbudssagen til et religiøst Anliggende, saa der blev sat et sort Stempel af Umoralitet og Irreligiøsitet (hvilket betyder uhyre meget i Amerika) paa alle dem, der ikke vilde være med, idet de bl. a. blev beskyldt for at ville opretholde de foragtede Salooner.

Og saa kom yderligere Verdenskrigen, med Amerikas Deltagelse paa de Allieredes Side mod Tyskerne. Her var Forholdet det uheldige, at næsten alle Indehavere af de store Bryggerier (og dermed ogsaa af Saloonerne) var Tyskere eller Folk med tyske Navne. Det var da ikke vanskeligt at rejse en økonomisk Krig mod disse, og omvendt, hvis man ikke vilde gaa med Antisaloonligaen, at blive beskyldt for at være tyskervenlig. Heraf flød saa naturligt Krigsforbudene, ikke blot mod de stærke Drikke, men ogsaa mod Øllet, tildels ogsaa for at spare paa det Korn, der ellers blev anvendt til Fremstilling af Alkohol. Og den nationale Følelse var saa stærk, at Krigsforbudene paa en vidunderlig Maade blev gennemførte under hele Folkets aktive Medvirkning, medens denne fuldstændig svigtede og slog om i sin Modsætning fra det Øjeblik, Vaabenstilstanden var bleven afsluttet. (Se herom *T. Henry Walnuts* interessante Beretning: »*The Human Element in Prohibition Enforcement*« i »*The Annals of the American Academy of political and social Science*«, 1923).

Under disse Forhold og den Magt og Indflydelse, som Anti-Saloon-Ligaen ved sin mønsterværdige Organisation havde skaffet sig, toges der da for Alvor fat paa at faa Forbudet gennemført saaledes, at det næsten ikke vil være muligt paa lovmæssig

Maade at blive af med det igen, nemlig ved at faa det indføjet i selve Unionens Grundlov som en særlig Ændring til denne, den saakaldte 18. Ændring (»The eighteenth Amendment«).

Og det lykkedes virkelig ved Afstemninger i den amerikanske Kongres saavel i Repræsentanternes Hus som i Senatet med den dertil krævede kvalificerede Majoritet ($^2/_3$ af hvert Hus' Medlemmer) i Begyndelsen af Decbr. 1917 at faa Forbudsloven vedtaget som et Led i Forfatningen, med følgende Ordlyd:

§ 1. Efter Udløbet af 1 Aar efter Ratificeringen af denne Lov er Fremstilling, Salg og Transport af berusende Drikke saavel som Ind- og Udførsel af disse forbudt i de Forenede Stater og i alle under deres Jurisdiktion hørende Distrikter.

§ 2. Kongressen og de enkelte Stater har begge Forpligtelse til at sikre Gennemførelsen af denne Lov ved dertil egnet særlig Lovgivning.

§ 3. Nærværende Lov træder ikke i Kraft, hvis den ikke i Løbet af 7 Aar, efter at den af Kongressen er forelagt Staterne til Ratificering, af disses lovgivende Forsamlinger er bleven ratificeret paa den i Forfatningen foreskrevne Maade (d. v. s. efter at $^3/_4$ af samtlige Stater paa denne Maade har godkendt den).

Den 16. Januar 1919 havde $^3/_4$ af Staterne ratificeret Loven, hvorefter den skulde træde i Kraft 1 Aar efter, d. 16. Januar 1920. Og af Unionens samtlige 48 Stater ratificerede alle, med Undtagelse af Connecticut, Rhode Island og New Jersey, Loven, og to Aar efter dens Ikrafttræden (i Marts 1922) kom New Jersey ogsaa med — saa Loven maa siges at være godkendt med overvældende Majoritet af Fristaternes lovgivende Forsamlinger. — At dette dog ikke er det samme som en Godkendelse fra det amerikanske Folks Side, skal vi straks vende tilbage til.

Da det nationale Forbud imidlertid var vedtaget, stod der tilbage ved en særlig Lov at fastslaa, hvad der skulde forstaas ved »berusende Drikke«, og hvorledes Loven skulde gennemføres i Praksis.

Til dette Formaal blev saa d. 15. Oktober 1919 i Kongressen vedtaget den bekendte *Volstead-Lov*, hvorefter der ved berusende Drikke skal forstaas alle, som indeholder mere end $^1/_2$ Rumfangsprocent Alkohol, og i de enkelte Stater blev saa yderligere vedtaget særlige Love for den praktiske Gennemførelse heraf.

Det er bemærkelsesværdigt, at daværende Præsident *Wilson* d. 27. Oktober 1919 nedlagde sit Veto mod Volstead-Loven. Men

da denne saa ved en anden Afstemning den 28. Oktober alligevel blev vedtaget igen af Kongressen, var den hermed Lov for de Forenede Stater.

I hvilken Grad disse Love nu har været Udtryk for det amerikanske Folks Opfattelse og Vilje, belyses gennem de ovenfor, Side 41—42, anførte officielle Tal og Oplysninger, der viser, at Befolkningen i 25 Stater med 72,272,348 Indbyggere ikke ved Afstemning har godkendt Statsforbud, medens 23 Stater med ialt blot 33,000,701 Indbyggere ved Afstemning har godkendt Statsforbud. I disse 23 Stater er dog kun 2,666,408 Stemmer afgivne for Forbud, medens 2,104,906 er afgivne imod det, og ved disse Afstemninger var tilmed Afskaffelsen af Saloonerne Hovedspørgsmaalet — og dette falder jo ikke ganske sammen med Antagelsen af et almindeligt Total-Forbud. Hvor ringe en Del af disse enkelte Staters Befolkning der i det hele taget har stemt, fremgaar af nedenstaaende Tal:

	Befolkning	Forbud	
		For	Imod
Arizona	334.162	25 887	22.743
Colorado	939.629	129.589	118.017
Florida	968.470	21.851	13.609
Idaho	431.866	22.637	11.411
Kansas	1.769.257	92.302	84.304
Kentucky	2.416.630	208.755	198.058
Maine	768 014	70.630	23 658
Michigan	3.668.412	353.378	284.754
Montana	548.889	102.776	73.890
Nebraska	1.296.372	146 574	117.132
Nevada	77.407	13 228	9.060
New Mexico	360.350	28.735	12.147
North-Carolina	2.559.123	113 612	69.416
North-Dakota	646 872	18.552	17.393
Ohio	5.759.394	463.654	437.895
Oklahoma	2.028.283	130.361	112.258
Oregon	783.389	136 842	100.362
South-Carolina	1.683.724	41.735	16.809
South-Dakota	636.547	64.867	53.092
Virginia	2.309.187	94 251	63.886
Washington	1.356.621	189.840	171.208
West Virginia	1.463 701	164.945	72.603
Wyoming	194.402	31.407	21.201
Ialt	33.000 701	2.666.408	2.104.906
Majoritet for Forbudet			561.502

De 15 Stater, med en Befolkning paa 50,257,517, i hvilke Statsforbud enten ikke har været underkastet Folkeafstemning eller, hvis dette har været Tilfældet, er blevet forkastet, er følgende:

	Indbyggertal
Californien	3,426,861
Connecticut	1,380,631
Delaware	223,003
Illinois	6,485,280
Louisiana	1,798,509
Massachusetts	3,852,356
Minnesota	2,387,125
Missouri	3,404,055
Maryland	1,449,661
New Jersey	3,155,900
New York	10,385,227
Pennsylvania	8,720,017
Rhode Island	604,397
Vermont	352,428
Wisconsin	2,632,067

Og de 10 Stater, med en Befolkning paa 22,014,831, i hvilke de lovgivende Forsamlinger har vedtaget Statsforbud uden at forelægge dette for Vælgerne, er følgende:

	Indbyggertal
Alabama	2,348,174
Arkansas	1,752,204
Georgia	2,895,832
Indiana	2,930,390
Iowa	2,404,021
Mississippi	1,790,618
New Hampshire	443,083
Tennessee	2,337,885
Texas	4,663,228
Utah	449,396

Alt ialt har saaledes af de Forenede Staters samlede Befolkning (i 1920) paa 105,273,049 ialt kun 2,666,408 eller mindre end 2½ pCt. afgivet deres Stemme for Statsforbud, medens 2,104,906 har stemt imod, og Resten ikke har givet sin Mening tilkende.

Hvorfor da alligevel de lovgivende Forsamlinger har vovet at ratificere Kongressens nationale Forbudslov, forstaas da vist kun ud fra Anti-Saloon-Ligaens Virksomhed bag Kulisserne og dens direkte eller indirekte Paavirkning af Lovgiverne i Parlamenternes Forhaller, ved indtrængende Henvendelser fra Vælgere, ved Trusler af forskellig Art o. s. v.

At en Lov, der hviler paa saa skrøbeligt et Grundlag i Retning af at være et Udtryk for Folkeviljen, og som tilmed har faaet det Blylod, der hedder *Volstead*-Loven, at slæbe med, har vanskelig ved at blive respekteret af Befolkningen, er da intet Under.

Mærkeligere er det vel endda, at den bliver respekteret i en saadan Grad, som Tilfældet er, men dette skér kun i Kraft af den jævne Amerikaners Autoritetstro og blinde Respekt for Kongressens Beslutninger samt for Unionens hellige Grundlov.

Men hvordan vil det nu gaa i Fremtiden?

Det er altid farligt at agere Spaamand, og vi skal heller ikke driste os dertil.

Vi har tidligere gennem Statistik og Udtalelser fra kompetente Mænd peget paa den Linje, Udviklingen synes at følge siden Forbudslovens Ikrafttræden, og det Billede vi har kunnet tegne, kunde efter vor Opfattelse ikke blive lyst.

Vi tror ogsaa, at Udsigterne er mørke, og støtter os her i en væsentlig Grad til den stadig stigende Bekymring, der gjorde sig gældende indenfor de Intelligenskredse, vi kom i Berøring med under vor Rejse, og til de offentlige Udtalelser af politisk og socialt interesserede og indsigtsfulde Mænd og Kvinder, som fremkommer med stadigt stigende Styrke.

Men hvad vil alt dette da føre til?

At faa Forbudet ud af Forfatningen, efter at det en Gang er kommen ind deri, — hvilket vilde kræve en lige saa stor kvalificeret Majoritet ved Afstemninger indenfor de enkelte Staters lovgivende Forsamlinger som den, der krævedes for dets Ikrafttræden — anses almindeligt for at være praktisk talt umuligt.

Anti-Saloon-Ligaen eksisterer nemlig stadig og har indrettet sig paa dels at overvaage Lovens Gennemførelse i den Grad, den finder opportunt, dels at forhindre, at der kommer Vaklen i Geledderne blandt Lovgiverne, eller at det kommer til nye Folkeafstemninger. Og skulde man hist og her forsøge paa noget saadant, vil der uvilkaarlig, om ikke just aabenlyst og formelt, hurtigt danne sig en »hellig Alliance« mellem Anti-Saloon-Ligaen (og dette betyder de fleste kirkelige Samfunds Fanatikere) og alle de mangfoldige, der gennem den illegitime Fremstilling og Handel med Alkohol har Fordel af at opretholde den nuværende Tingenes Tilstand, og som i en given Situation vel kan understøtte en Kampagne med store financielle Subsidier af deres rige Fortjeneste.

Og blandt Lovgiverne, der viseligt fra Forbudsbestemmelserne

undtog Retten til at *købe* og at *nyde Alkohol*, hvilket altsaa ikke er forbudt og ikke strafbart, og som dermed har sikret dem, der kan og vil købe Alkohol, saa længe der stadig er nogen, som vil fabrikere og sælge Varen, vil der næppe være nogen stor Tilbøjelighed til at lægge sig ud med den almægtige Anti-Saloon-Liga ved at gaa i Breschen for Forbudets Ophævelse.

Det maa da anses for saa godt som umuligt i en overskuelig Fremtid at faa den egentlige Forbudsparagraf ud af den amerikanske Grundlov paa almindelig parlamentarisk Maade. Men det kan naturligvis gaa den, som det er gaaet en anden Ændring til denne Grundlov, nemlig den om Negernes Stemmeret, der for Sydstaternes Vedkommende kun gælder paa Papiret, men i det praktiske Liv ingen Betydning har, og som ganske aabenlyst krænkes, uden at der krummes et Haar paa Hovederne af dem, der berøver Negerne deres grundlovsmæssige Rettigheder.

Den *kan* altsaa gaa saaledes, at ogsaa Forbudsparagrafen bliver et dødt Bogstav, men saa længe Anti-Saloon-Ligaen bestaar og faar Penge til at virke med, vil der vist løbe meget Vand i Stranden forinden, adskillige Hundrede Aars Tugthusstraffe vil blive afsonede, og adskilligt Blod flyde paa den Fiktions Alter, at et saadant Forbud virkelig i Praksis overhovedet *kan* gennemføres.

Og den allerværste Hindring for Gennemførelsen er jo den fortvivlede Volstead-Lov, der har fastsat, hvad man skal forstaa ved en berusende Drik, til en saadan, der blot indeholder over ½ Rumfangsprocent Alkohol.

Naar man betænker, at vort almindelige Hvidtøl indeholder mere end 1 pCt. Alkohol, og at det her i Landet er tilladt Medlemmer af vore forskellige Afholdsforeninger — deriblandt vore fanatiske Forbudsfolk — at nyde Øl og andre Drikke med indtil 2¼ pCt. Alkohol, vil man dog vist forstaa, at Volstead-Loven indeholder unødigt rigoristiske Bestemmelser.

Det er da ogsaa meget vanskeligt at fremstille ordentligt Øl eller andre gærede Drikke med saa ringe et Alkoholindhold. Og mens her i Landet det tidligere saakaldte skattefrie Øl med sine indtil 2¼ pCt. Alkohol er en ypperlig Erstatning for det stærkere bajerske Øl, som ogsaa mange Ikke-Afholdsfolk foretrækker, saa er der nu ikke givet det amerikanske Folk en saadan Erstatning.

Vel findes der Ølsorter og af ikke saa ringe Kvalitet, hvis Alkoholindhold ikke overskrider den lovbefalede Grænse, men dette Øl er saa dyrt, koster paa de bedre Restauranter 50—75 Cents

eller ca. 2—3 Kroner pr. Halvflaske, og selv om det paa billige Restauranter undertiden kan faas for 25 Cents eller over 1 Krone, bliver det dog ikke en Drik for Menigmand, og den drikkes da ogsaa kun i saa ringe en Udstrækning, at det paa de fleste Restauranter, hvor vi forlangte den, var umuligt at opdrive den. Der er blandt Publikum ingen nævneværdig Efterspørgsel efter den.

Og de andre ugærede Læskedrikke, de forskellige Frugtsafter og Mineralvande, er ogsaa dels altfor dyre, fra 20—50 Øre for et lille Glas, dels ude af Stand til at forfriske og slukke Tørsten i dette Land med glohede Sommerdage indtil midt i Oktober Maaner, saa det, der bliver tilovers for den, der tørster, er kun *Isvand* eller — *de forbudte Varer*!

Og paa Isvand maa man indrømme, at der ikke spares i Amerika. Man kan ikke sætte sig ved et Bord paa en Restaurant, før Opvarteren uden Opfordring skænker op deraf og stadigt fornyer Forsyningen. Og dertil kommer saa Isthe, Iskaffe, »Ice-cream« (Vanille-Is) og en Række andre Isforfriskninger, som kan faas, men som ganske vist ogsaa alle er meget dyre, og hvis Indflydelse paa Fordøjelseskanalen og Helbredet i det hele taget sikkert er af en yderst problematisk Art.

Følgerne heraf maa jo nødvendigvis blive, at Folk slaar sig paa de forbudte Alkoholika eller paa det, som er meget værre, paa de ogsaa forbudte, men ikke desto mindre i et uhyggeligt stigende Omfang altfor udbredte *Narkotika:* Morfin, Kokain m. m., med hvilke der drives en forfærdende Smughandel. Herom handler bl. a. ogsaa Præsident Coolidges foran citerede Tale til Guvernørerne.

Den feberagtige *Danselyst* og øvrige *Forlystelsessyge*, der for Tiden grasserer baade mellem unge og gamle, og som ikke just altid viser sig under de mest tiltalende Former, turde ogsaa være et Symptom paa Trangen til at finde Erstatning for en ellers maadeholden Alkoholnydelse.

Efter vor Formening og ud fra et almindeligt Kendskab til den menneskelige Natur er et Forbud, der pludselig gør noget ulovligt og forbryderisk, som fra Arilds Tid har været lovligt, og som er bleven saa indgroet i de menneskelige Vaner og Skikke, at det selvsagt er umuligt blot ved et Lovbud at ville rive det ud heraf, et skæbnesvangert psykologisk Fejlgreb, der allevegne, hvor det er forsøgt, allerede har haft de ulykkeligste Følger, og hvoraf endnu langt større Ulykker vil flyde i Fremtiden.

Love, der griber ind i en Befolknings Privatliv, kan, naar deres Principer ikke paa Forhaand er stiltiende godkendt af den ellers lovlydige Del af Befolkningen, aldrig vente at blive adlydte, og den deraf følgende Mangel paa Respekt for en gældende Lov — og ikke mindst, naar den udgør en Del af et Lands Grundlov — vil uvægerligt medføre Mangel paa Respekt for Loven i Almindelighed og derved virke nedbrydende paa Folkets almindelige Retsfølelse, der dog skulde være et af de Fundamenter, hvorpaa et Kultursamfund opbygges. Og en Lov, for hvis Gennemførelse der maa anvendes saa haardhændede Midler som dem, vi i det foregaaende har nævnt Eksempler paa, endda uden tilfredsstillende Resultater, den har paa Forhaand dømt sig selv, eller den har Befolkningen i Virkeligheden forkastet, selv om de lovgivende Forsamlinger vedtager den med nok saa stor Majoritet.

Men naturligvis kan en Forbudslov, i Særdeleshed under ekstraordinære Samfundsforhold (som i Rusland), eller hvor Ædruelighedstilstanden lader adskilligt tilbage at ønske paa Grund af særlige Systemer (Saloon-Systemet i Amerika) indenfor en Befolkning, der for en Del bestaar af ukultiverede og raa Elementer, *forbigaaende* have visse heldige Følger og *synes* at virke nogenlunde efter sin Hensigt. At dette imidlertid ikke vil vare ved, og at saadanne Love fører saa mange, til dels uforudsete, beklagelige Følger med sig, taler Erfaringerne nu fra flere Lande og ikke mindst fra Amerika deres utvetydige Sprog om.

Selvfølgelig er Alkoholforbruget gaaet ned og maatte nødvendigvis gaa ned, naar pludselig alle lovlige Kilder til Alkoholen stoppedes, og den saaledes blev ikke blot vanskeligere tilgængelig, men ogsaa meget dyrere. Forbudet i Amerika har da utvivlsomt i saa Henseende medført en almindelig Forbedring i Ædruelighedstilstanden, navnlig indenfor den fattigere Del af Befolkningen, og i Særdeleshed hos Arbejderne.

Det er ogsaa en uomtvistelig Fordel, at Saloonerne er blevne lukkede eller fjernede, for saa vidt de nu ogsaa virkelig er blevne dette. Det paastaas, at mange Steder er de stadig aabne for Udskænkning af de forbudte Varer, og at der endogsaa paa nogle Steder er flere end før[1]). I hvert Fald er der ingen alvorlig Amerikaner, der ønsker dem tilbage i den gamle Skikkelse, og al Anti-Forbuds-Bevægelse i Amerika tager bestemt Afstand fra dem. Men Spørgsmaalet er jo saa ogsaa, om der ikke dukker lige saa

[1]) Paa den ovennævnte Fagforeningskongres sagde en Repræsentant, at der i Baltimore var 500 Værtshuse flere end før Forbudet.

mange eller flere og lige saa farlige eller farligere Smugkroer op i Stedet. Den ovenfor gengivne Udtalelse fra Fagforeningskongressen i Portland (Oregon) peger jo derpaa.

Det, der da nu kæmpes for i Amerika i de Kredse, der har faaet Øjnene aabnede for Forbudets skadelige Følger, er ikke just at faa det ud af Forfatningen igen — hvilket foreløbig anses for haabløst — heller ikke at faa Saloonerne tilbage, som alle fordømmer, men at faa *Volstead*-Loven modificeret, saa det bliver tilladt at fabrikere og forhandle almindeligt Øl samt (svage) Vine, medens man gerne vil ofre de stærke Destillater (Whisky, Genever, Rom m. m.).

Og dette Maal mener man ligger indenfor Mulighedernes Grænser og vil endogsaa hurtigt og let kunne opfyldes, idet det kun afhænger af en almindelig Afstemning, med simpel Majoritet, indenfor Kongressen.

Herpaa sætter da ogsaa alle Modstandere af Forbudet al deres Kraft ind i Øjeblikket, og det er at haabe, at denne deres Bestræbelse vil krones med Held, før Forbudet har naaet at anrette altfor store og uoprettelige Ulykker.

Skulde vi nu til Slut søge at sammenfatte vore Indtryk fra vor Rejse og det Studium af Forbudsspørgsmaalet i Amerika, som denne har givet Anledning til, kunde vi udtrykke det kort i følgende Sætninger:

at *Alkoholforbruget — i hvert Fald foreløbig — i det Store og Hele er gaaet væsentligt ned;*

at *dette navnlig er sket indenfor de mindre bemidlede Klasser af Befolkningen;*

at *Saloonernes Lukning — for saa vidt den virkelig har fundet Sted — har været en stor Lykke for Landet, og at der er almindelig Enighed om, at de aldrig bør aabnes igen i den Skikkelse, de havde før Forbudet;*

at *der er sket en Forskydning i Alkoholforbruget mod de rigere og mere dannede Klasser, i hvilke der tidligere blev nydt meget lidt Alkohol, og at navnlig en Del af Ungdommen har sat Alkoholnydelse i System som en ren Sport;*

at *der er en almindelig Ringeagt for Forbudsloven i Landet og dette bl. a. ogsaa mellem de ellers lovlydige Borgere;*

at *dette virker demoraliserende paa hele Befolkningen og nedbrydende paa Retsfølelsen og Respekten for Grundloven og Landets øvrige Love;*

at *en Mængde alvorlige Amerikanere ser med den største Bekymring herpaa;*

at *den Maade, paa hvilken Forbuds-Loven gennemtvinges, er uværdig for en civiliseret Nation og virker i højeste Grad frastødende og forraaende;*

at *de skæbnesvangre Følger af Alkoholforbudet stadig træder skarpere frem*

gennem den udbredte, illegitime Alkoholtrafik og den dermed følgende Korruption,

gennem et stigende Forbrug af Narkotika og andre ødelæggende Nydelsesmidler,

gennem Dansens og Forlystelseslivets Karakter,

gennem forøget Kriminalitet,

gennem Dødsfald og Sygdomme, foraarsagede af giftige Drikke, og

gennem stigende Fordærvelse blandt Ungdommen.

Skulde vi da drage Slutninger af de hidtidige Erfaringer om Forbudets Virkninger i Nord-Amerikas forenede Stater for dets Indførelse andetsteds, bl. a. her i Danmark, vilde vi anse en saadan Foranstaltning for en alvorlig Ulykke for vort Land.
